

UCHWAŁA Nr
RADY GMINY PRZELEWICE
z dniaroku

zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2028 w Gminie Przelewice.

Na podstawie art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024r. poz. 1465 ze zm.), w związku z art. 9b ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024r. poz. 424 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. W uchwale Nr LXVII/408/2024 Rady Gminy Przelewice z dnia 23 kwietnia 2024r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2028 w Gminie Przelewice po § 1 dodaje się § 1a w następującym brzmieniu:

„**§ 1a.** Przyjmuje się lokalną diagnozę zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Przelewice, stanowiącą załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.”.

§ 2. Dotychczasowy załącznik do uchwały Nr LXVII/408/2024 Rady Gminy Przelewice z dnia 23 kwietnia 2024r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2028 w Gminie Przelewice staje się załącznikiem nr 1.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Przelewice.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Zmiana Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej związana jest z uzupełnieniem programu o zadania wyznaczone dla samorządu gminnego w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, a uchwalonym w dniu 9 listopada 2023r.

LOKALNA DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE GMINY PRZELEWICE

Diagnoza powstała w związku z nałożonymi zadaniami dla Zespołu Interdyscyplinarnego przez ustawodawcę oraz zgodnie z Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Przelewice na lata 2024-2028.

**Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego
w Przelewicach
Beata Kowalewska**

Spis treści

Wprowadzenie.....	2
Rozdział I – Charakterystyka Gminy Przelewice	4
Rozdział II – Charakterystyka badania.....	5
Cel badania.....	5
Charakterystyka badanej grupy – dorośli mieszkańcy Przelewic.....	5
Charakterystyka badanej grupy – uczniowie.....	8
Wykorzystana metoda i technika badawcza.....	9
Rozdział III– Wyniki badań wśród dorosłych mieszkańców Przelewic .	10
Rozdział IV – Wyniki badań wśród uczniów.....	24
Podsumowanie	33
Rekomendacje	36
Aneks	41

Wprowadzenie

Raport przedstawia wyniki badań przeprowadzonych w 2024 roku wśród 100 dorosłych mieszkańców oraz 50 uczniów szkół podstawowych z terenu Gminy Przelewice. Diagnoza zawiera informacje na temat występowania problemu przemocy w rodzinie oraz okoliczności i postaw związanych z tym zjawiskiem na terenie Gminy Przelewice. Głównym celem diagnozy było pozyskanie wiarygodnych informacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie, natomiast końcowe wnioski służą poprawie skuteczności działań w przeciwdziałaniu temu zjawisku. Diagnoza jest wyrazem komplementarnego i zintegrowanego planowania społecznego, którego celem jest identyfikacja i ukazanie problemów społecznych, w tym przede wszystkim problemów zjawiska przemocy, które występują w Gminie Przelewice oraz podjęcie próby wskazania metod ich rozwiązania, zgodnie z możliwościami, jakie wynikają z zadań nałożonych na samorząd.

Adresatami niniejszej diagnozy są mieszkańcy Gminy Przelewice, a w tym między innymi osoby stosujące i doświadczające przemocy w rodzinie oraz uczniowie. Poszukiwanie skutecznych możliwości rozwiązywania problemów społecznych musi uwzględniać fakt, że problemy te zazwyczaj nie występują pojedynczo, a wystąpienie jednego problemu implikuje szereg innych. Dlatego przystępując do planowania sposobów rozwiązywania problemów społecznych konieczne jest uwzględnienie wielokierunkowego i kompleksowego oddziaływania nie tylko na skutki wystąpienia danych problemów, a przede wszystkim na źródło ich wystąpienia. Kluczowym zadaniem jest więc stworzenie możliwości współpracy pomiędzy różnymi podmiotami działającymi w obszarze polityki społecznej. Realizacja powyższych oczekiwań w tym zakresie wymaga podejmowania wieloaspektowych i wielokierunkowych działań strategicznych, a zwłaszcza uprzedzających, czyli diagnozujących, informujących i edukacyjnych kierowanych do ogółu mieszkańców.

Problem przemocy domowej dotyka osób różnej płci i wieku, pochodzących ze wszystkich warstw społecznych. Najczęściej ofiarami przemocy są kobiety, dzieci, osoby okresowo lub trwale niepełnosprawne, czy też wykluczone społecznie ze względu na starość czy też chorobę. Wystąpienie przemocy zaburza funkcjonowanie systemu rodzinnego, naruszając tym samym podstawowe prawa człowieka, niszcząc poczucie jego godności, szacunku i zaufania. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodziny wymaga podjęcia oddziaływań wobec wszystkich członków tej rodziny, a więc zarówno wobec osób

doznających przemocy jak również osób stosujących przemoc. Społeczne przyzwolenie na przemoc w rodzinie i bezkarność sprzyja osobom ją stosującym, uniemożliwiając świadkom tych aktów właściwe rozpoznanie i reagowanie na zaistniałą sytuację. Istotne jest więc uświadomienie społeczeństwu istniejących mechanizmów psychologicznych sprzyjających utrzymaniu się przemocy oraz zwalczenie istniejących stereotypów. Należy przy tym pamiętać, że zwiększona liczba ujawnianych przypadków przemocy w rodzinie świadczy o poszerzeniu wiedzy na temat tego zjawiska, a każdy zgłoszony przypadek przemocy w rodzinie to odpowiedź społeczeństwa na brak przyzwolenia na to zjawisko, to świadomość, że przemoc w rodzinie jest przestępstwem.

Przeciwdziałać zjawisku przemocy domowej można poprzez podejmowanie działań o charakterze interdyscyplinarnym, które poprzez kompleksowe, wielowymiarowe udzielanie pomocy rodzinom dotkniętym przemocą domową, koordynację działań podmiotów działających w tym zakresie – zwiększają jej skuteczność oraz umożliwiają wzajemne uczenie się, dzielenie wiedzą i doświadczeniami.

Zbadanie zjawiska przemocy jest dość trudne. Często bowiem osoby doznające przemocy nie przyznają się do tego, co może być spowodowane, między innymi racjonalizacją, usprawiedliwianiem sprawców, obwinianiem siebie. Przemoc, zarówno ta fizyczna, jak i psychiczna, jest zjawiskiem dość powszechnym w polskiej społeczności. Trzeba również pamiętać, że ofiarami przemocy w rodzinie są również dzieci, które z reguły nie potrafią same poprosić o pomoc, a które rozwijając się w atmosferze przemocy nabywają negatywne wzorce zachowań i niejednokrotnie zostają sprawcami przemocy w rodzinie już jako rodzice. Niektórzy respondenci przemilczają zjawisko przemocy w rodzinie, gdyż stanowi ona temat wstydlivy, dlatego też uzyskiwane wyniki badania nie odzwierciedlają w pełni skali zjawiska przemocy. W celu minimalizowania tych efektów, w badaniu zastosowano pytania dotyczące znajomości przypadków przemocy w najbliższym otoczeniu oraz osobistych doświadczeń respondentów z przemocą – jako osób doznających przemocy oraz osób stosujących przemoc.

Przeprowadzone badania miały na celu oszacowanie skali i form przemocy w rodzinie, diagnozę postaw mieszkańców wobec problemu przemocy w rodzinie, znajomość instytucji pomagających osobom w rodzinach, w których występuje przemoc oraz diagnozę instytucjonalnych zasobów do przeciwdziałania przemocy.

Rozdział I – Charakterystyka Gminy Przelewice

Gmina Przelewice to gmina wiejska położona w województwie zachodniopomorskim, w powiecie pyrzyckim.

Zadania z zakresu pomocy społecznej oraz kreowania lokalnej polityki społecznej na terenie Gminy koordynuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Przelewicach. Jest on inicjatorem działań o charakterze pomocowym, aktywizującym oraz integrującym różnorodne środowiska na rzecz wsparcia grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Tabela nr 1: Liczba osób objętych pomocą społeczną (opracowanie na podstawie danych ze sprawozdań resortowych Ośrodka Pomocy Społecznej w Przelewicach).

ROK	2021	2022	2023
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	300	280	235
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców Gminy Przelewice	6,18%	5,86 %	4,97%

Do zasobów środowiska lokalnego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie zaliczyć należy następujące podmioty:

1. Komisariat Policji w Lipianach.
2. Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Przelewicach.
3. Ośrodek Pomocy Społecznej w Przelewicach.
4. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Przelewicach.
5. Placówki oświatowe z terenu Gminy Przelewice.
6. Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Pyrzycach.
7. Sąd Rejonowy w Stargardzie.
8. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Przelewicach.

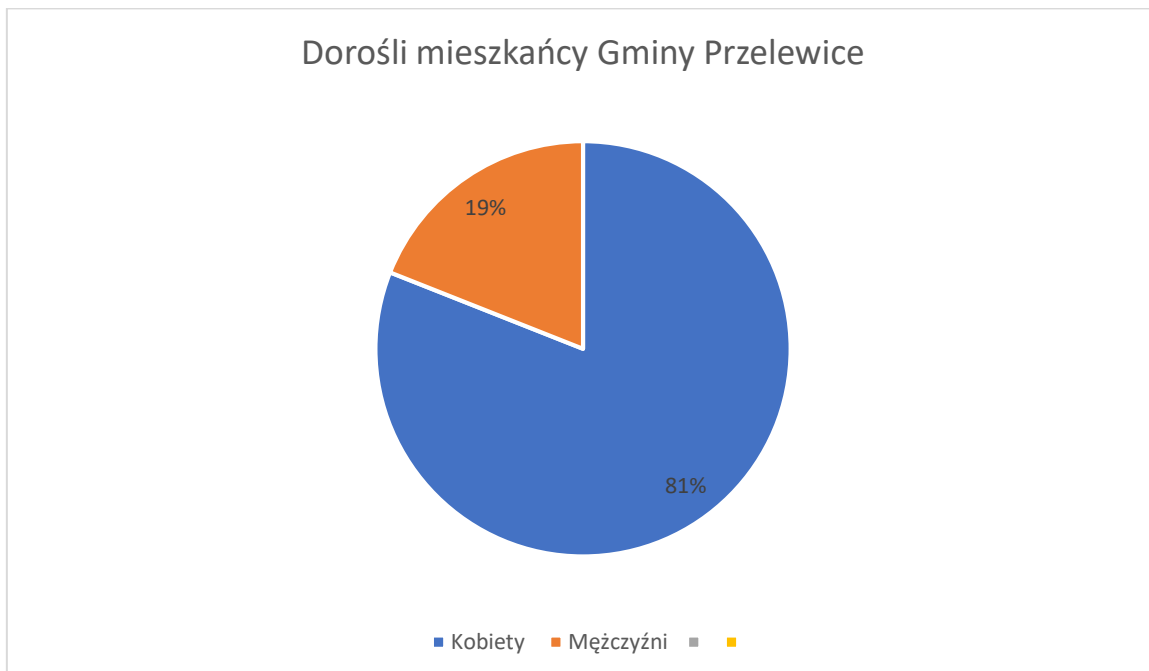
Rozdział II – Charakterystyka badania

Cel badania

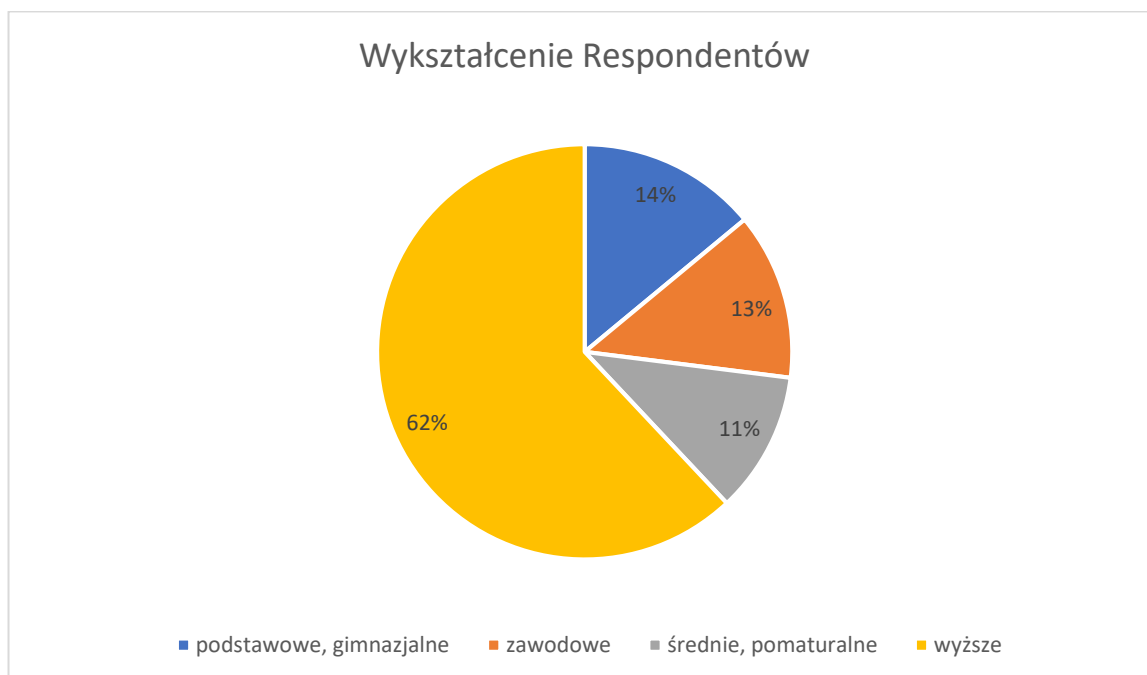
Celem badania było poznanie skali zjawiska przemocy, w szczególności przemocy rodzinie, a także ocena działań, których celem jej przeciwdziałanie oraz ocena świadomości dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Realizując badanie skupiono się przede wszystkim na uzyskaniu informacji na temat wiedzy o przypadkach występowania lokalnie różnych form przemocy oraz oceny prowadzonych działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy. Badaniem objęto dorosłych mieszkańców oraz uczniów 4 szkół podstawowych z terenu Gminy Przelewice.

Charakterystyka badanej grupy – dorośli mieszkańcy Gminy Przelewice.

Badaniami objęto 100 dorosłych mieszkańców Gminy Przelewice. Wśród badanych osób, 81% stanowiły kobiety, natomiast 19% - mężczyźni. Poniższe wykresy przedstawiają wybrane charakterystyki grupy badanych dorosłych mieszkańców.

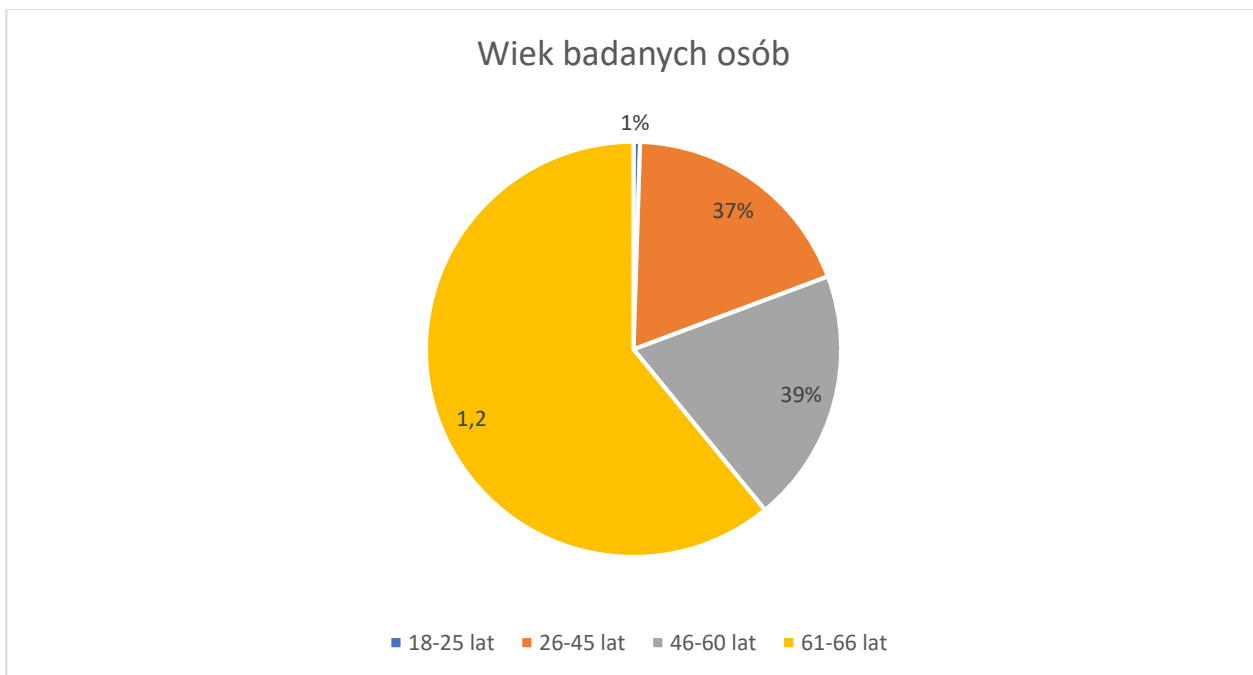

**Wykres. 2. Wykształcenie badanych dorosłych mieszkańców –
100 odpowiedzi.**

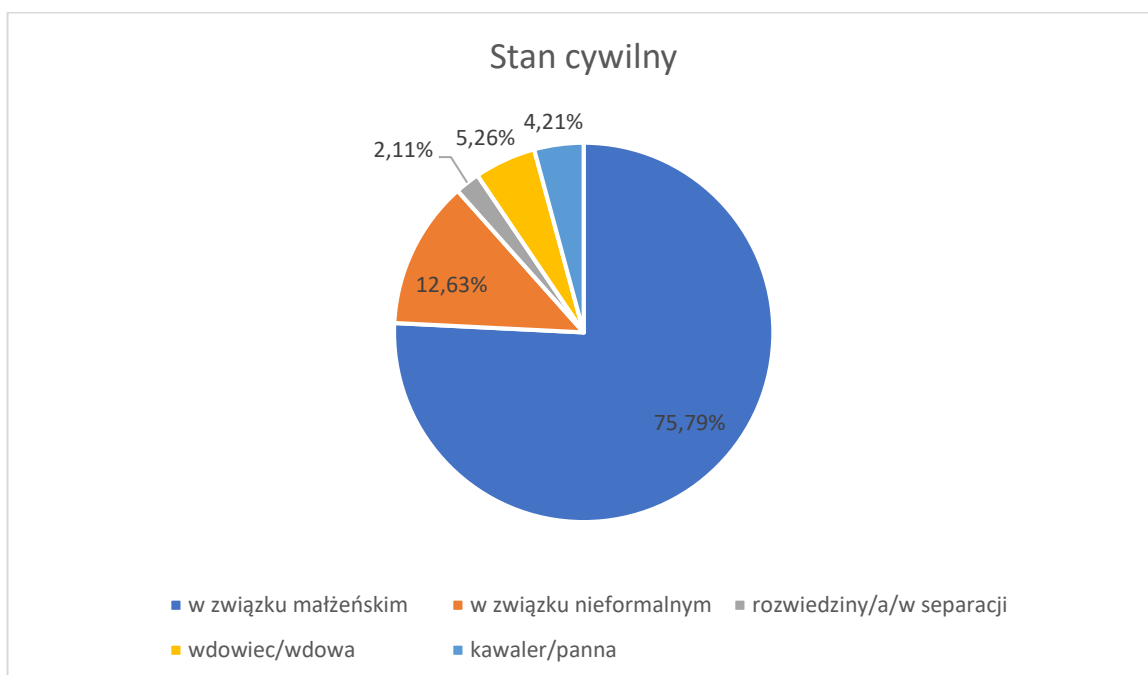
Większość badanych mieszkańców Gminy Przelewice (62%) posiadała wykształcenie wyższe, 11% respondentów zakończyła edukację z wykształceniem średnim lub pomaturalnym, 13% badanych mieszkańców posiadało wykształcenie zawodowe. Wśród badanych znajdowały się również osoby z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym, w ten sposób odpowiedziało 14% respondentów.

Wykres. 3. Wiek badanych dorosłych mieszkańców - 100 odpowiedzi.

Powyższa tabela przedstawia wyniki dotyczące wieku badanych dorosłych mieszkańców Gminy Przelewice. Jedna osoba (1%) z badanych respondentów znajdowała się w przedziale wieku 18-25 lat, 37% badanych –w przedziale 26-45 lat, 39% w przedziale 46-60 lat oraz 23% w przedziale wiekowym 61-66 lat.

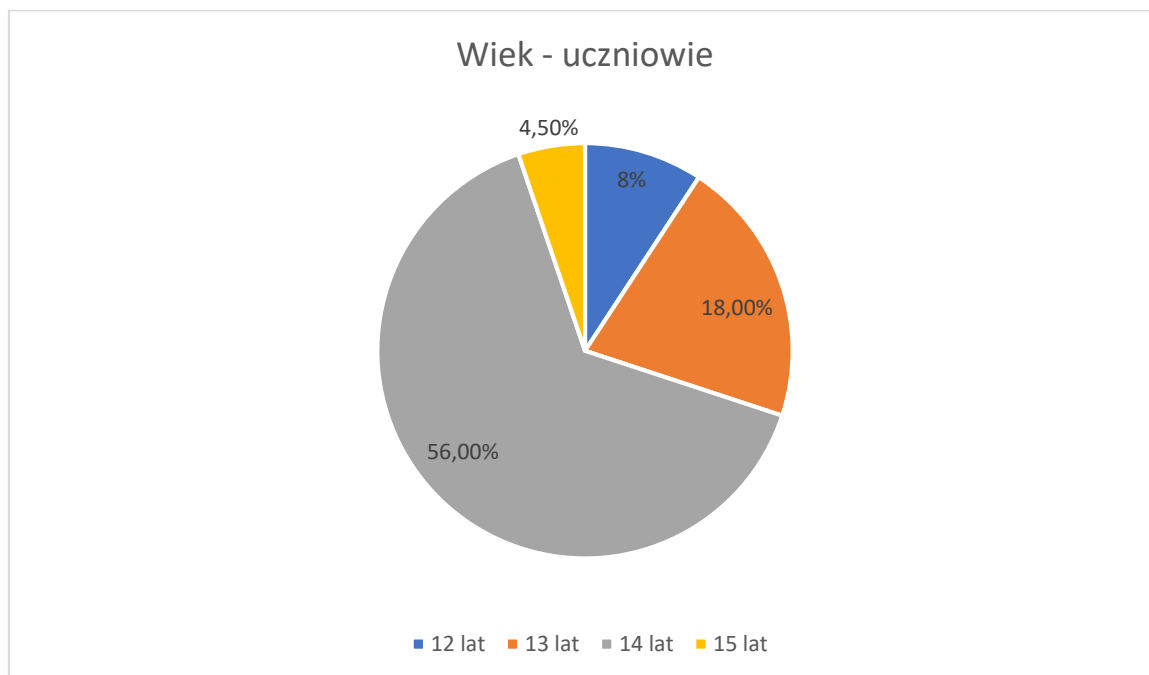
Wykres. 4. Stan cywilny badanych dorosłych mieszkańców – 95 odpowiedzi.

Większość badanych mieszkańców Gminy Przelewice pozostawała w związku małżeńskim, 12,63% badanych osób tworzyło związek nieformalny, 2,11% badanych było rozwiedzionych lub w separacji, 5,26% badanych osób stanowili wdowcy i wdowy, natomiast 4,21% respondentów – kawalerowie i panny.

Charakterystyka badanej grupy – uczniowie

Wykres 5. Wiek respondentów - uczniowie

Z wykresu 5. wynika, że zdecydowaną większość badanych stanowiły dzieci w wieku 14 lat, w liczbie 28 osób. Badanych w wieku 13 i 15 lat było po 9 osób. Najmniejszą grupę badanych stanowiła młodzież w wieku 12 lat, w liczbie 4 osób.

Wykres 6. Płeć badanych - uczniowie

Wykres 6. przedstawia rozróżnienie z uwagi na płeć badanych. Większą część badanych stanowili chłopcy - 26, dziewczynki – 24. Łączna suma badanych wyniosła 50 osób.

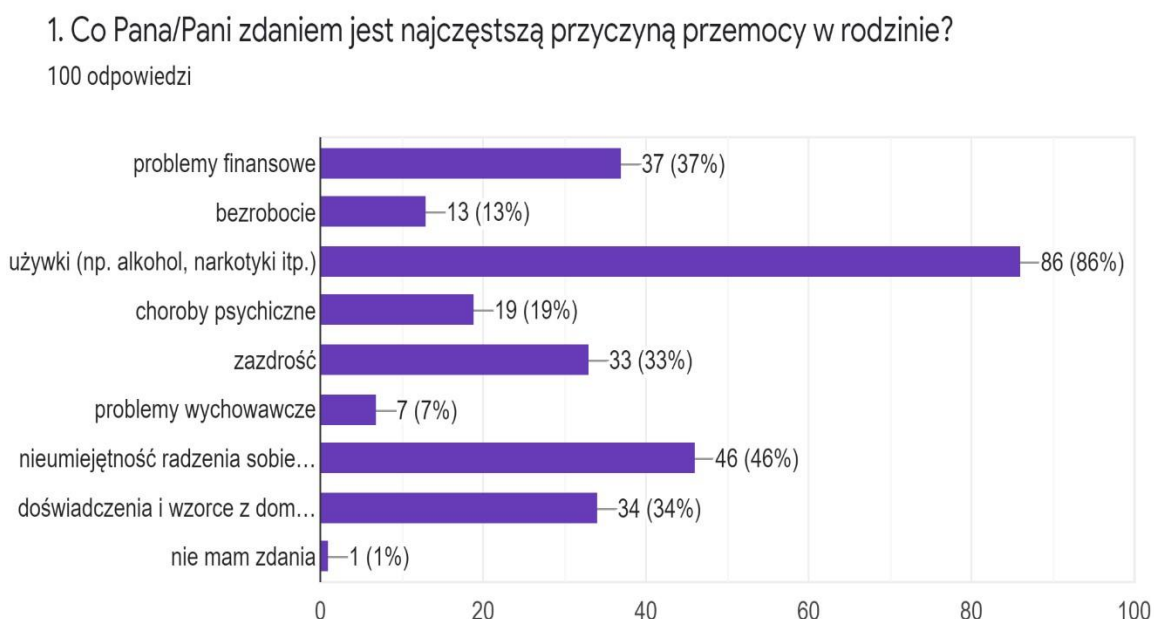
Wykorzystana metoda i technika badawcza

Badanie dorosłych mieszkańców Gminy Przelewice zrealizowane zostało przy użyciu standaryzowanego kwestionariusza ankiety sporządzonego przez kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Przelewicach Beatę Kowalewską oraz starszego specjalistę pracy socjalnej Panią Monikę Czeryna. Ankiety zostały rozdawane w sklepach, w salonie fryzjerskim, w szkołach oraz w Ośrodku Pomocy Społecznej w Przelewicach. W badaniu uczniów również zastosowano standaryzowany kwestionariusz ankiety przygotowany przez te same osoby i przesłany do przedstawicieli wszystkich szkół podstawowych na terenie Gminy Przelewice. Zarówno w przypadku badań dorosłych mieszkańców oraz uczniów posłużono się ankietą o wysokim poziomie standaryzacji, co oznacza, że większość pytań miała charakter zamknięty. Skonstruowano osobny kwestionariusz ankiety dla osób dorosłych oraz uczniów. Wszystkie zastosowane w badaniu kwestionariusze zostały umieszczone na końcu raportu w aneksie.

Rozdział III– Wyniki badań wśród dorosłych mieszkańców Gminy Przelewice

W naszym badaniu interesowało nas przede wszystkim zbadanie skali zjawiska przemocy na terenie Gminy Przelewice oraz wiedza respondentów na temat działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy. Na początek zapytaliśmy, co zdaniem respondentów jest najczęstszą przyczyną przemocy w rodzinie.

Wykres 7. Najczęstsza przyczyna przemocy w rodzinie

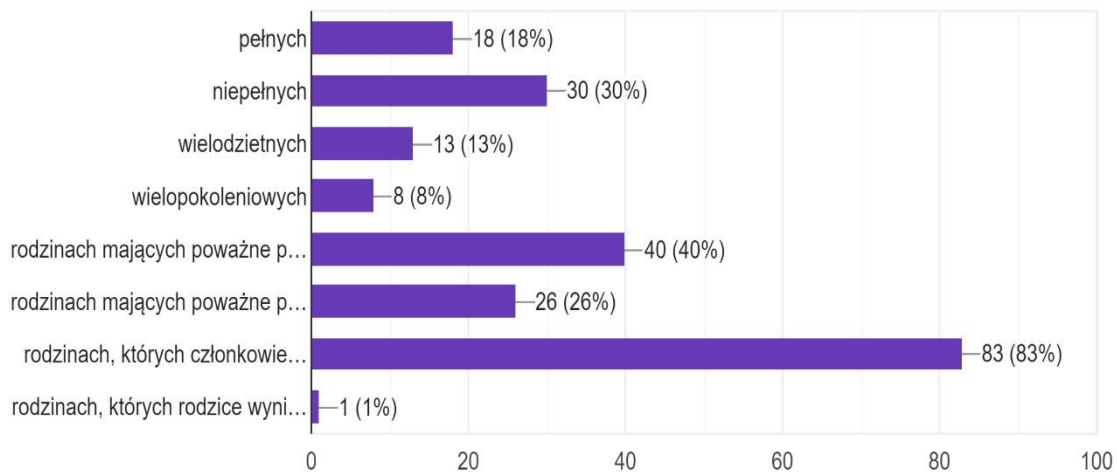

Najczęstszą przyczyną przemocy w rodzinie według respondentów są używki (np. alkohol, narkotyki itp.) - 86%, następnie nieumiejętność radzenia sobie z problemami i stresem. 37% osób wskazało problemy finansowe, a 34% respondentów uważa, że ma na to wpływ doświadczenie i wzorce z domu rodzinnego. Jedna trzecia badanych osób wskazała zazdrość. Najmniej dorosłych – 13% uważa, że bezrobocie jest również przyczyną przemocy w rodzinie. Jak wynika z odpowiedzi na to pytanie brakuje na terenie naszej Gminy kampanii lub też innych działań informujących osoby dorosłe o skutkach i konsekwencjach nadużywania alkoholu.

Wykres 8. Rodziny, w których najczęściej występuje przemoc

2. W jakich rodzinach Pana/Pani zdaniem najczęściej występuje przemoc?

100 odpowiedzi

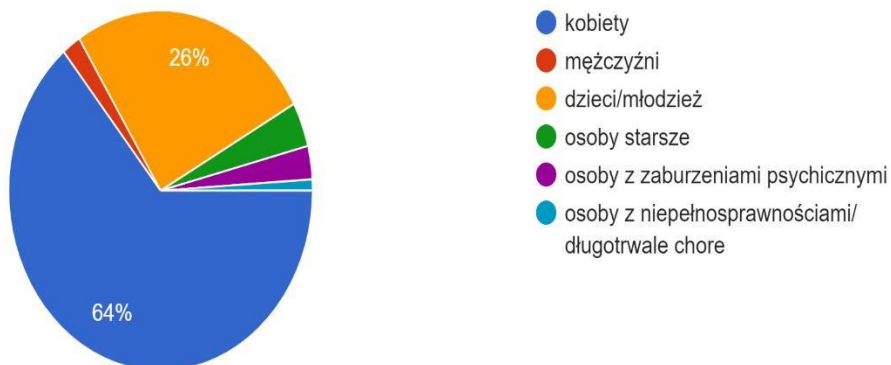

W badaniu zadano respondentom pytania dotyczące zdania na temat, w jakich rodzinach najczęściej występuje przemoc. Większość badanych mieszkańców Gminy Przelewice deklaruwała, że w rodzinach, których członkowie mają problemy z nadużywaniem alkoholu. 40% respondentów uważa, że w rodzinach mających poważne problemy materialne. Nieco mniej niż jedna trzecia badanych przyznała, że w rodzinach niepełnych, natomiast 26% uważa, że w rodzinach mających poważny problem z wychowaniem dzieci. Niewielki odsetek badanych uważa, że w pełnych (18%), wielodzietnych (13%) oraz wielopokoleniowych (8%).

Wykres 9. Ofiary przemocy w rodzinie

3. Kto według Pana/Pani najczęściej jest ofiarą przemocy w rodzinie?

100 odpowiedzi

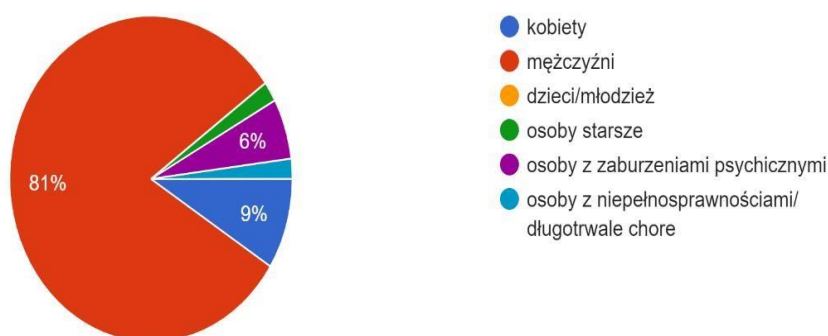

Ponad połowa badanych mieszkańców – 64% uważa, że kobiety są najczęstszą ofiarą przemocy. 26 % respondentów wskazuje na dzieci. Najmniejszy odsetek badanych wskazało na mężczyzn – 2%.

Wykres 10. Sprawcy przemocy

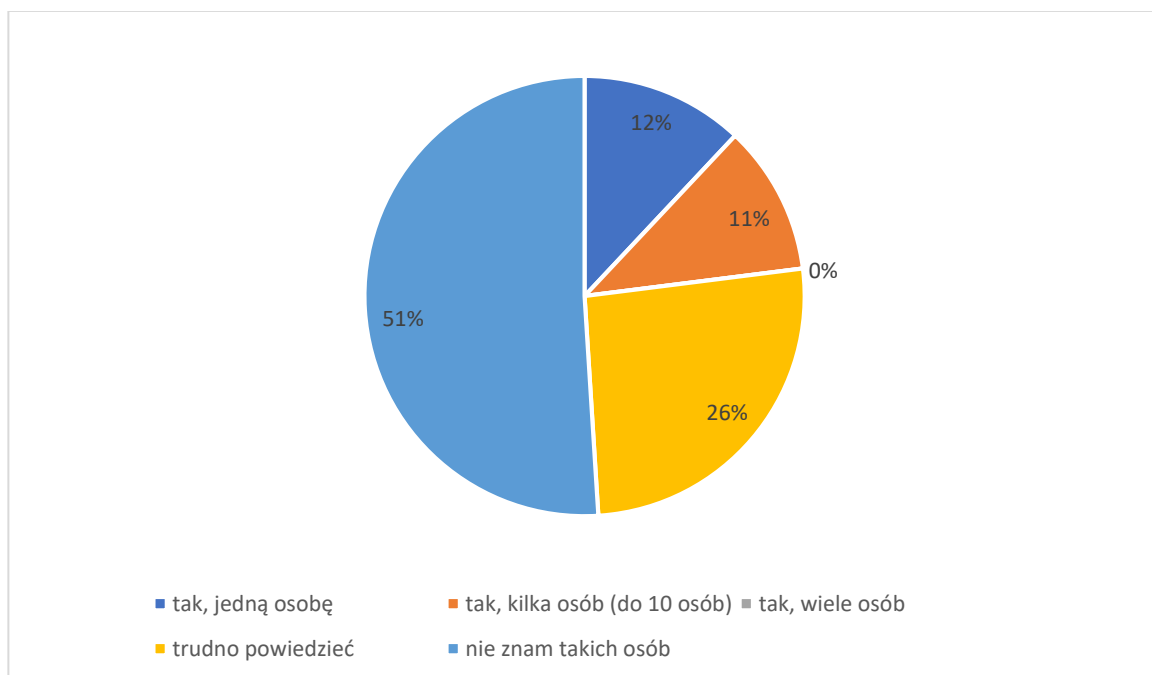
4. Kto według Pana/Pani najczęściej jest sprawcą przemocy w rodzinie?

100 odpowiedzi

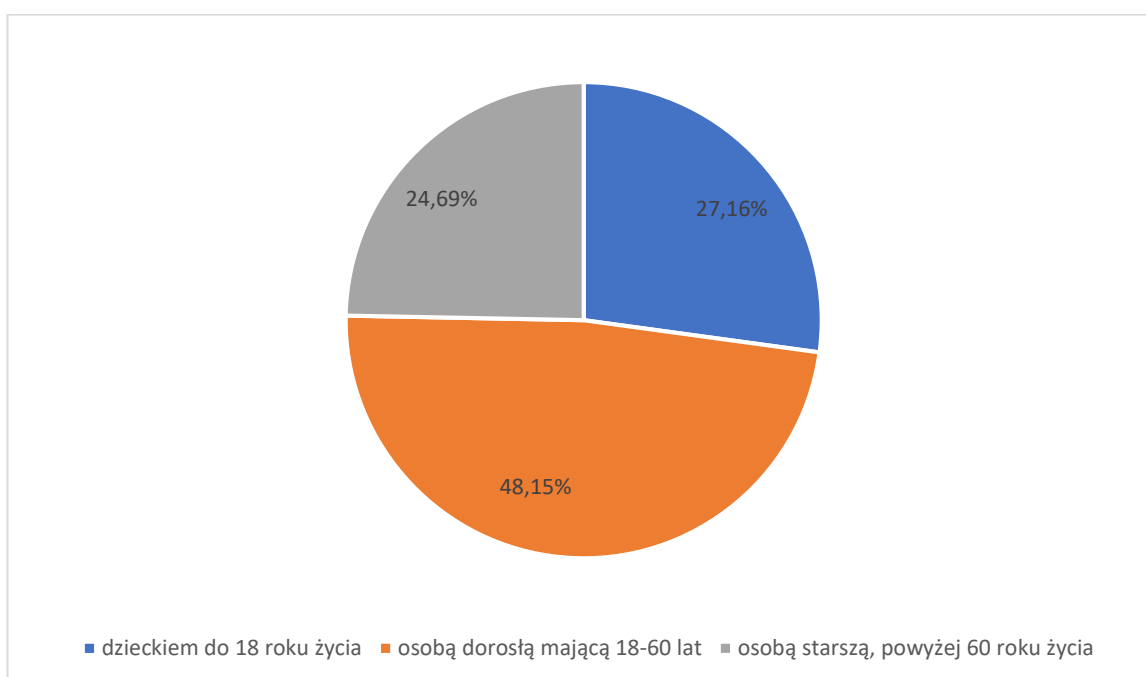
Ponad połowa badanych mieszkańców – 81% uważa, że mężczyźni są najczęstszymi sprawcami przemocy. 9 % respondentów wskazuje na kobiety. 6 % badanych zaznaczyło osoby z zaburzeniami psychicznymi. Najmniejszy odsetek badanych wskazało na osoby starsze i osoby z niepełnosprawnościami - po 2%.

Wykres 11. Znajomość osób na terenie gminy Przelewice, którzy doświadczają przemocy domowej – odpowiedzi udzieliło 100 osób.

W badaniu zadano respondentom pytania dotyczące znajomości osób, które doświadczyły przemocy domowej. Większość badanych mieszkańców Gminy Przelewice deklarowała, że nie zna takich osób – 51%. 26% badanych osób stwierdziło, że trudno im wskazać czy znają takie osoby, 12% badanych zna jedną taką osobę, a 11% badanych zna kilka osób (do 10 osób).

Wykres 12. Ofiary przemocy domowej – odpowiedzi udzieliło 81 osób.

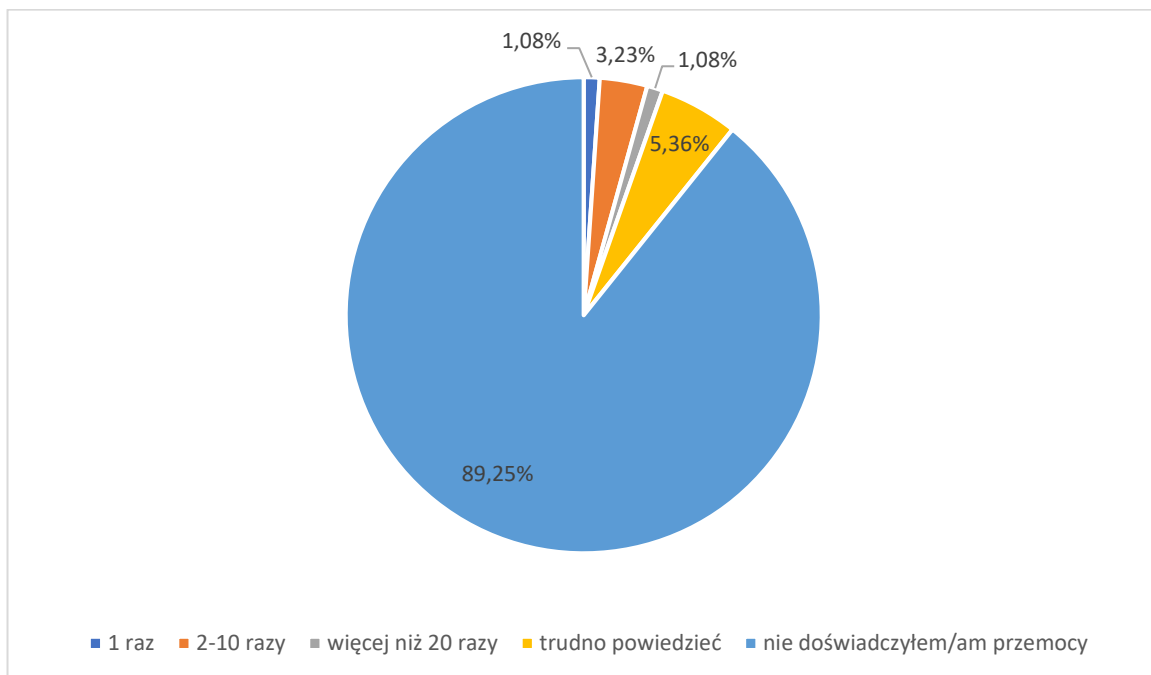

Na zadane pytanie: „Kim jest osoba, która doświadcza przemocy domowej?”

48,15% respondentów wskazało, że są to osoby dorosłe mające 18-60 lat, 27,16% wskazało dzieci do 18 roku życia, a 24,69% badanych wskazało, że są to osoby starsze powyżej 60 roku życia.

Wykres 13.

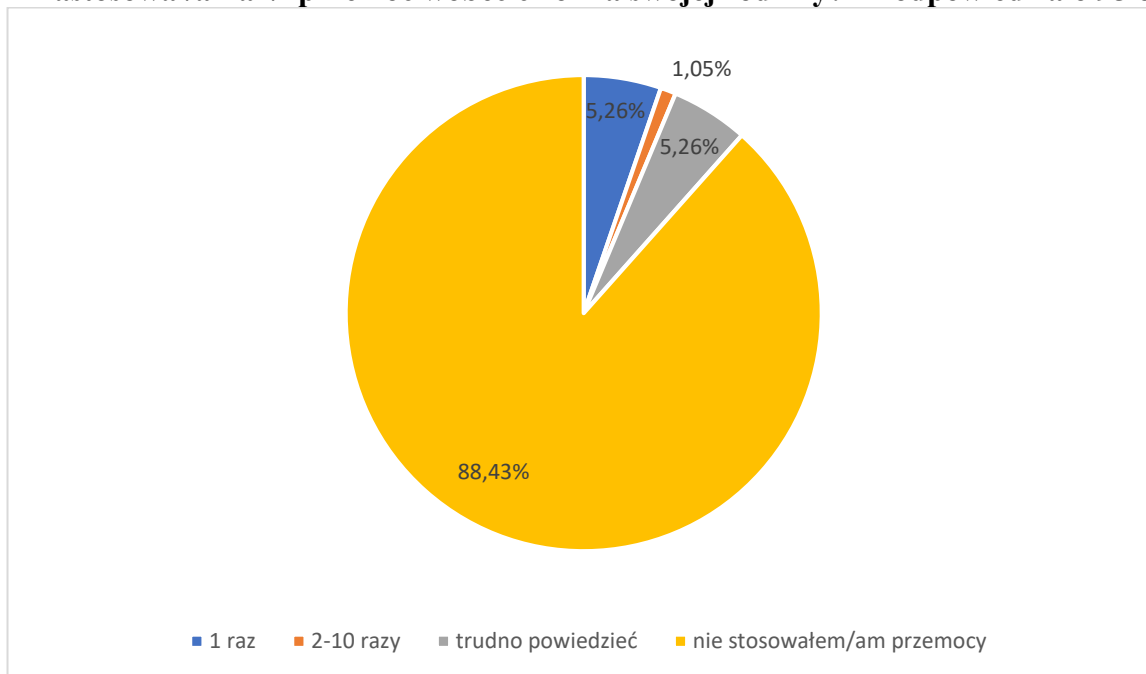
Pytanie „jak często, w okresie ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/Pani doświadczyć przemocy w swoim domu?” - odpowiedziało 93 osoby.

Według badanych osób 89,25% nie doświadczyło przemocy, 5,36% badanych stwierdziło, że trudno powiedzieć, a 1,08% wskazało, że doświadczyło przemocy 1 raz oraz więcej niż 20 razy.

Wykres 14.

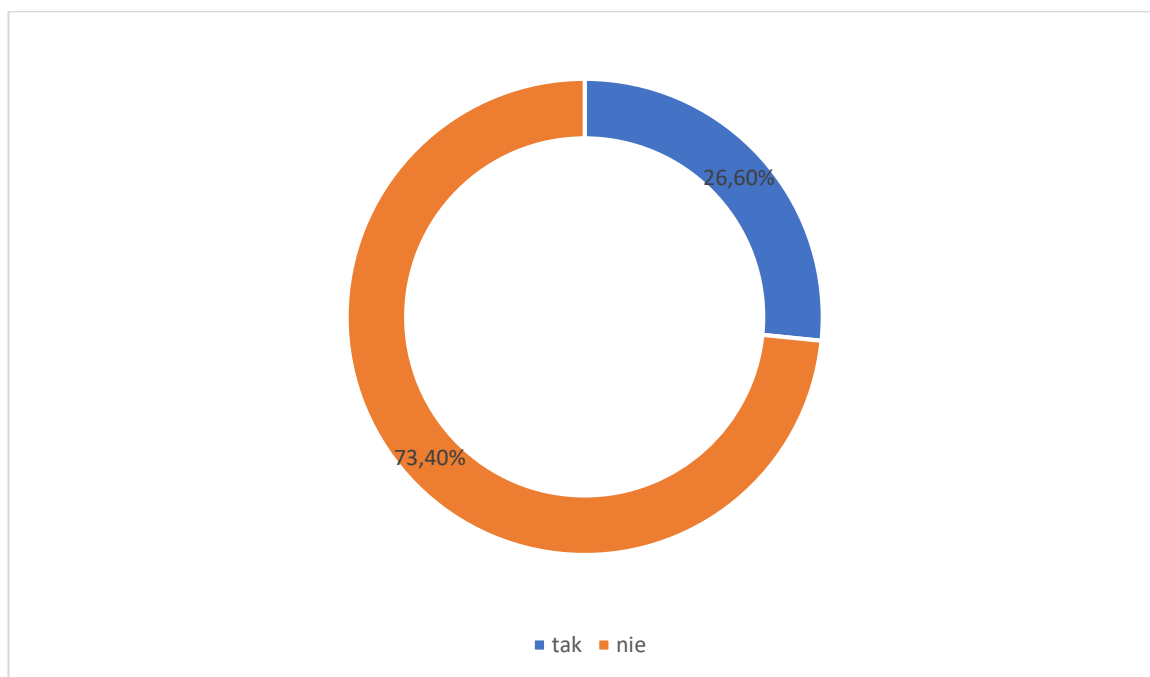
Pytanie: „Jak często w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosował/a Pan/i przemoc wobec członka swojej rodziny?” – odpowiedziało 95 osób.

Według respondentów 88,43% (84 osoby) badanych nie stosowało przemocy w ciągu ostatniego roku, 5,26% (5 osób) stosowało przemoc 1 raz, 1,05% (1 osoba) badanych stosowało przemoc 2-10 razy, a 5,26% (5 osób) badanych stwierdziło, że trudno odpowiedzieć na to pytanie.

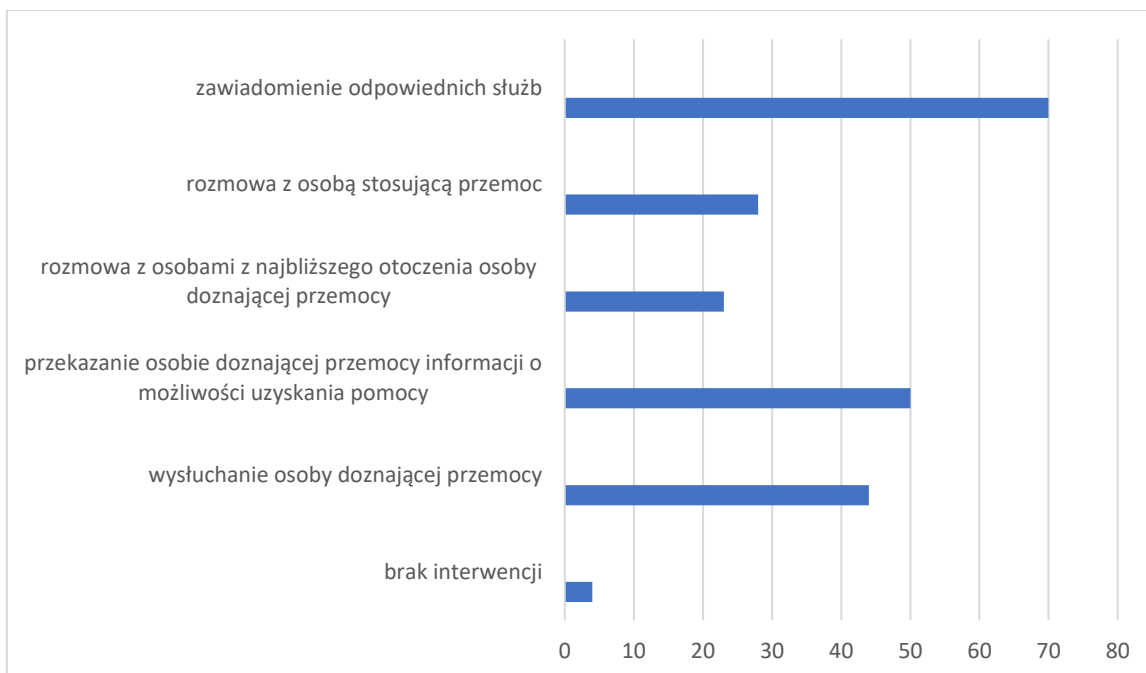
Wykres 15.

Czy był/była Pan/Pani świadkiem przemocy domowej?- odpowiedzi udzieliło 94 osób.

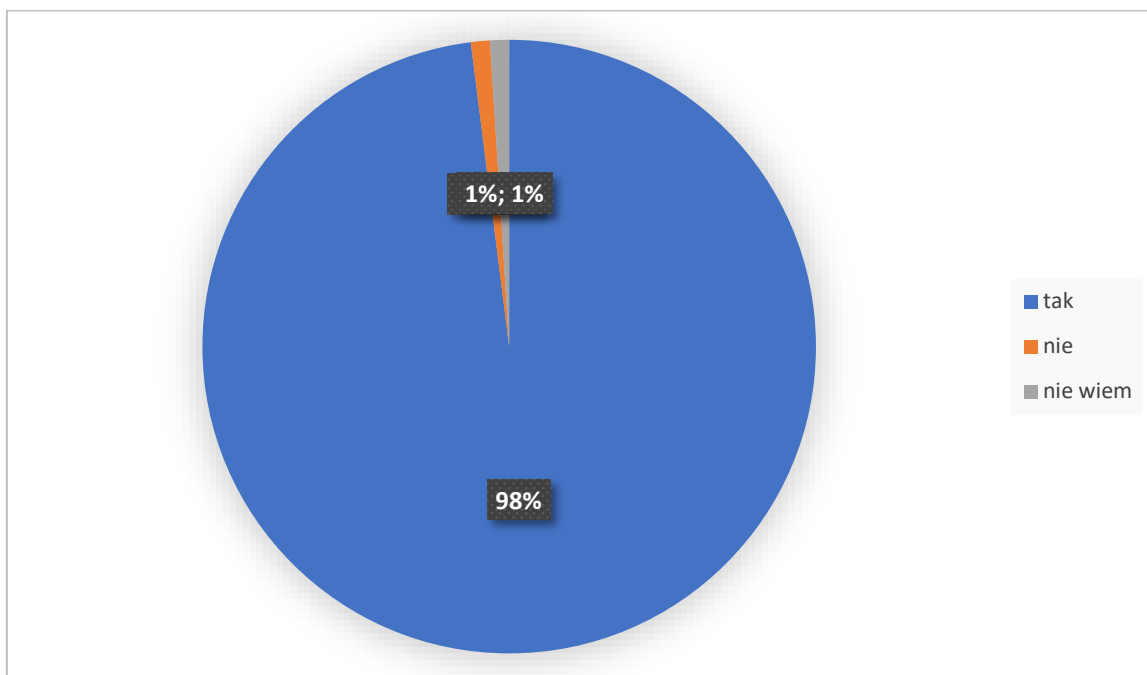
Zdecydowana większość ankietowanych deklaruje, że nie była świadkiem przemocy domowej, natomiast 26,60% badanych przyznaje, że była świadkiem przemocy domowej.

Wykres 16. Działania podjęte w sytuacji bycia świadkiem przemocy w rodzinie – możliwość wyboru trzech odpowiedzi.

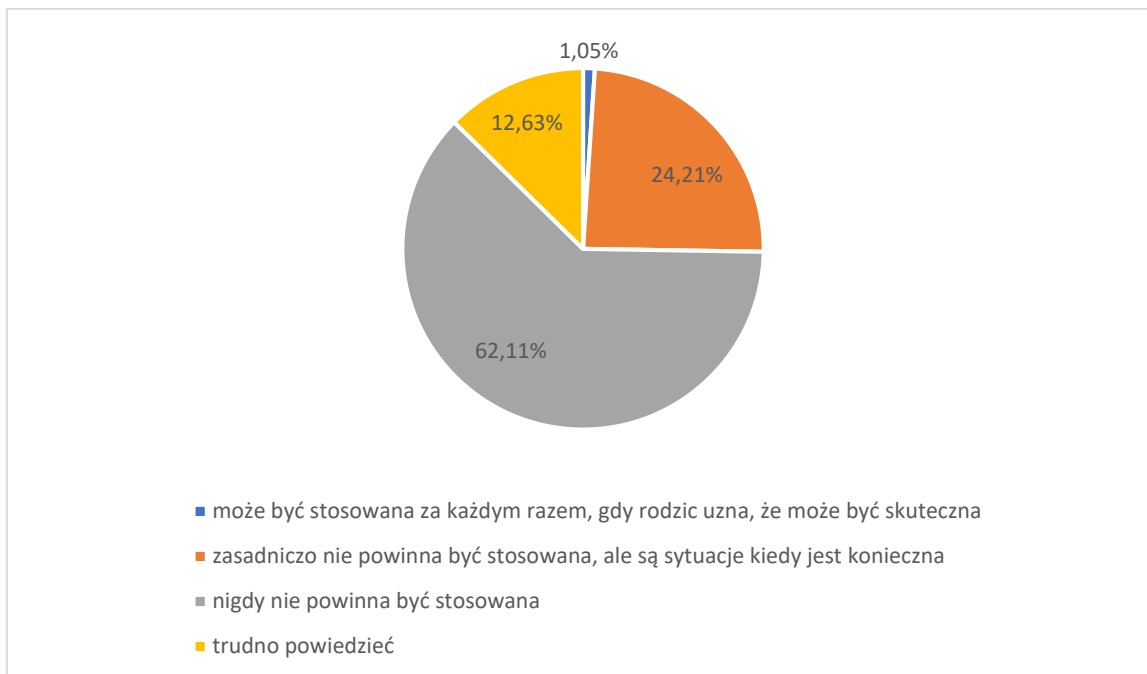
Mieszkańcom Gminy Przelewice zadano również pytanie o to, jak zareagowałiby w sytuacji bycia świadkiem przemocy. 70 respondentów przyznało, że w sytuacji bycia świadkiem przemocy zawiadamialiby odpowiednie służby. 50 badanych osób przekazałoby osobie doznającej przemocy informacji o możliwości uzyskania pomocy. 44 badanych osób wskazało na wysłuchanie osoby doznającej przemocy. 28 osób wskazało na rozmowę z osobą stosującą przemoc, a 23 osoby wskazały na rozmowę z osobą najbliższego otoczenia osoby doznającej przemocy. Należy podkreślić, że wśród badanych były również osoby, które nie interweniowałyby, odpowiedziały w ten sposób 4 badane osoby.

Wykres 17. Czy Pana/i zdaniem przemoc domowa jest przestępstwem?- odpowiedzi udzieliło 100 osób.

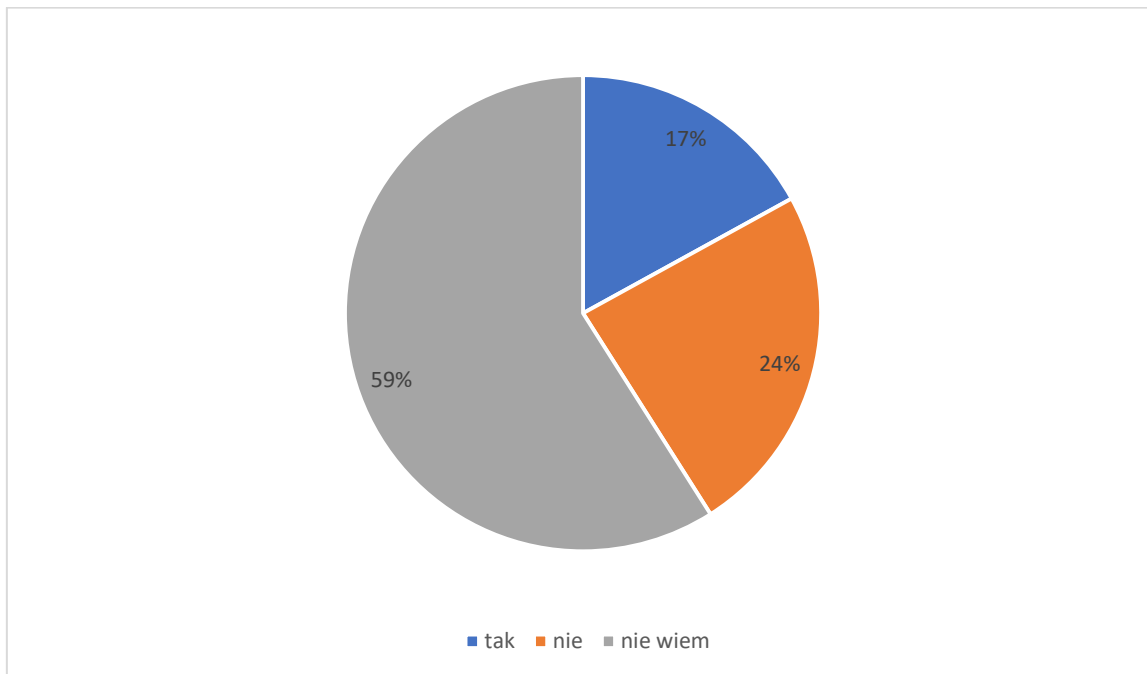
Zdecydowana większość ankietowanych osób, bo aż 98% stwierdziło, że przemoc domowa jest przestępstwem, 1% nie wie czy przemoc jest przestępstwem, a 1% stwierdził, że przemoc domowa nie jest przestępstwem.

Wykres 18. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) może być metodą, która?

Zdecydowana większość respondentów bo aż 59 osób uważa, że stosowanie kar fizycznych nigdy nie powinno być stosowane, 23 osoby wskazały, że zasadniczo nie powinna być stosowana, ale są sytuacje kiedy jest konieczna, 12 osób wskazało na odpowiedź, że trudno powiedzieć i 1 osoba wskazała, że może być stosowana za każdym razem, gdy rodzic uzna, że może być skuteczna.

Wykres 19. Czy postrzega Pan/i przemoc domową jako znaczny problem występujący na terenie Gminy? – odpowiedziało 100 osób.

Według ankietowanych osób 59% nie wie czy przemoc domowa jest znacznym problemem występującym na terenie Gminy Przelewice, 24% twierdzi, że nie jest, a 17% badanych postrzega przemoc domową na terenie Gminy Przelewice jak znaczny problem.

Wykres 20. Jakie działania według Pana/i byłyby najskuteczniejsze wobec osób doznających przemocy domowej? – można zaznaczyć kilka odpowiedzi.

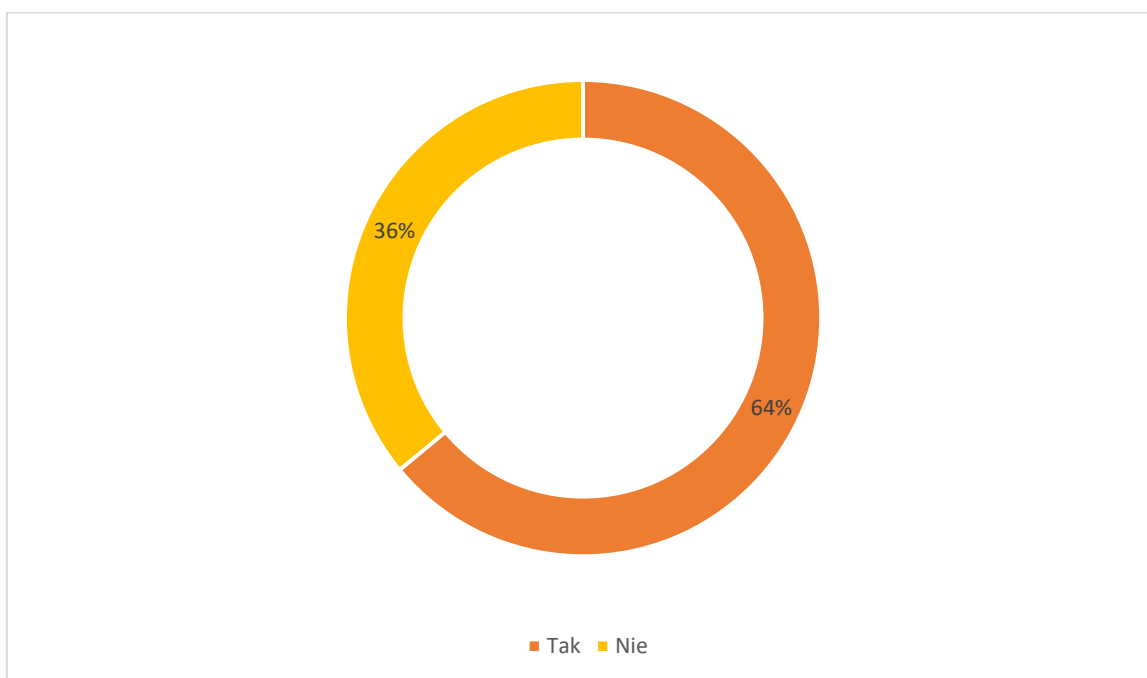

Badani mieszkańcy odpowiadali również na pytanie o to, co wpłynęłoby na skuteczniejszą pomoc osobom doznającym przemocy domowej. Największy odsetek badanych wskazywał na potrzebę zapewnienia schronienia osobom doznającym przemocy domowej – 59 osób, zwiększenia dostępności do poradnictwa: prawnego, socjalnego, psychologicznego itp. – 55 osób, izolowanie osób stosujących przemoc od ofiary – 55 osób. 44 osoby wskazały na potrzebę tworzenia placówek specjalizujących się w pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej, 37 osób wskazało na potrzebę umożliwienia uczestnictwa w grupach wsparcia, a 32 osoby wskazały na potrzebę organizowania ogólnodostępnych akcji społecznych.

W kolejnym pytaniu – otwartym zapytano mieszkańców jakie działania ich zdaniem należałoby podjąć w gminie w celu skuteczniejszego przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie. Ważnym stwierdzeniem ankietowanych jest stwierdzenie, że powinny być większe kary dla sprawców przemocy, należy stworzyć miejsca chronione, umożliwić ofiarom uczestnictwo w grupach wsparcia, a także:

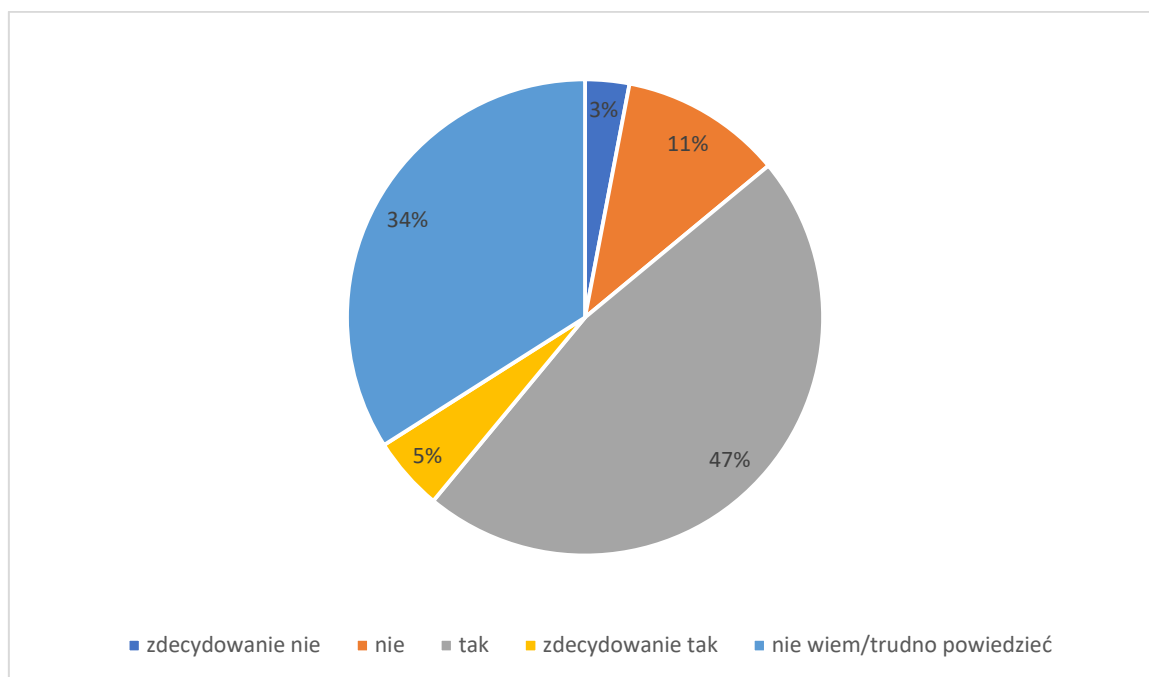
- organizować kampanie i akcje społeczno - informacyjne m.in. w mediach społecznościowych;
- docierać do osób poszkodowanych, które boją się, aby oprawcy się o tym nie dowiedzieli;
- wychowawcy szkolni powinni zrobić wizję lokalną w domach wychowanków;
- nagłośnienie zjawiska przemocy i większa pomoc rodzinom i osobom starszym będącym pod opieką rodziny;
- kontrola ze strony OPS-u w rodzinach z przemocą domową;
- częste odwiedziny służb interwencyjnych w domach gdzie podejrzewa się przemoc; więcej interwencji w rodzinach patologicznych;
- organizować warsztaty profilaktyczne dla dzieci i młodzieży;
- realizować działania wynikające z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii ze szczególnym uwzględnieniem osób dorosłych.

Wykres 21. Czy słyszał/a Pan/Pani o Zespole Interdyscyplinarnym w Gminie Przelewice?

Większość respondentów słyszała o Zespole Interdyscyplinarnym w gminie Przelewice – 64%, niestety 36% badanych osób nie jest świadoma, że w/w Zespół działa na terenie ich gminy.

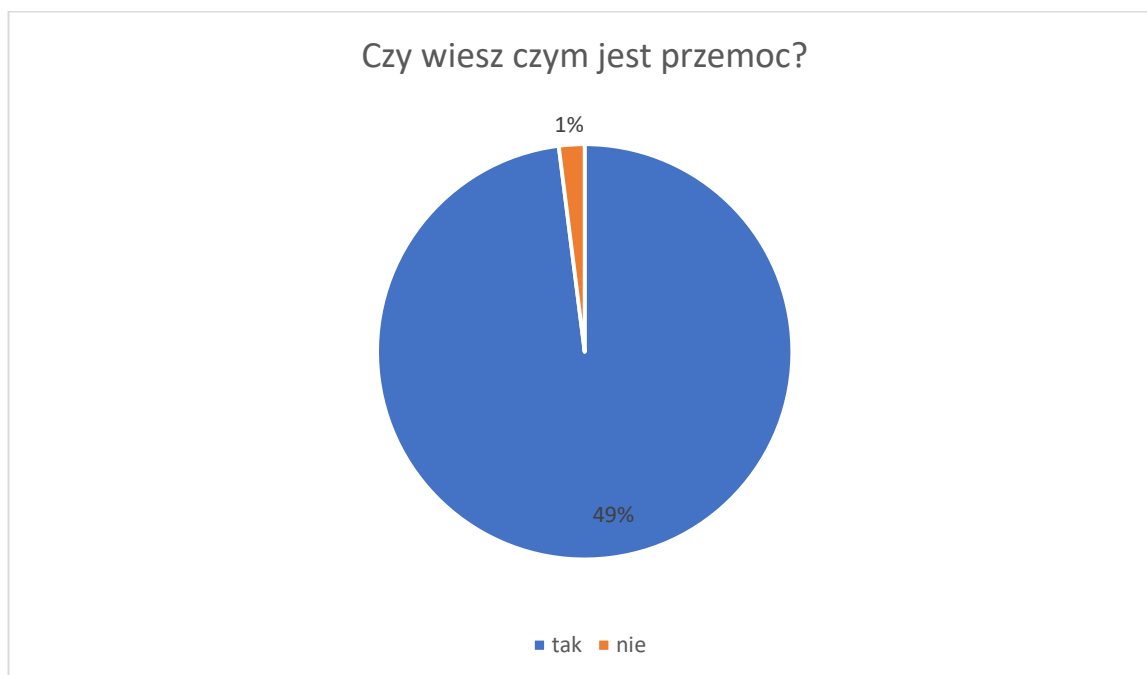
Wykres 22. Czy uważa Pan/Pani, że na terenie Gminy Przelewice ofiary przemocy domowej mogą liczyć na pomoc instytucji?

W pytaniu tym respondenci zostali zapytani o to, czy uważają, że na terenie gminy Przelewice ofiary przemocy domowej mogą liczyć na pomoc instytucji. Wykres 22 pokazuje, że prawie połowa badanych – 47% uważa, że tak. 34% ankietowanym trudno wypowiedzieć się na dany temat. 3% mieszkańców wskazało na odpowiedź negatywną – zdecydowanie nie.

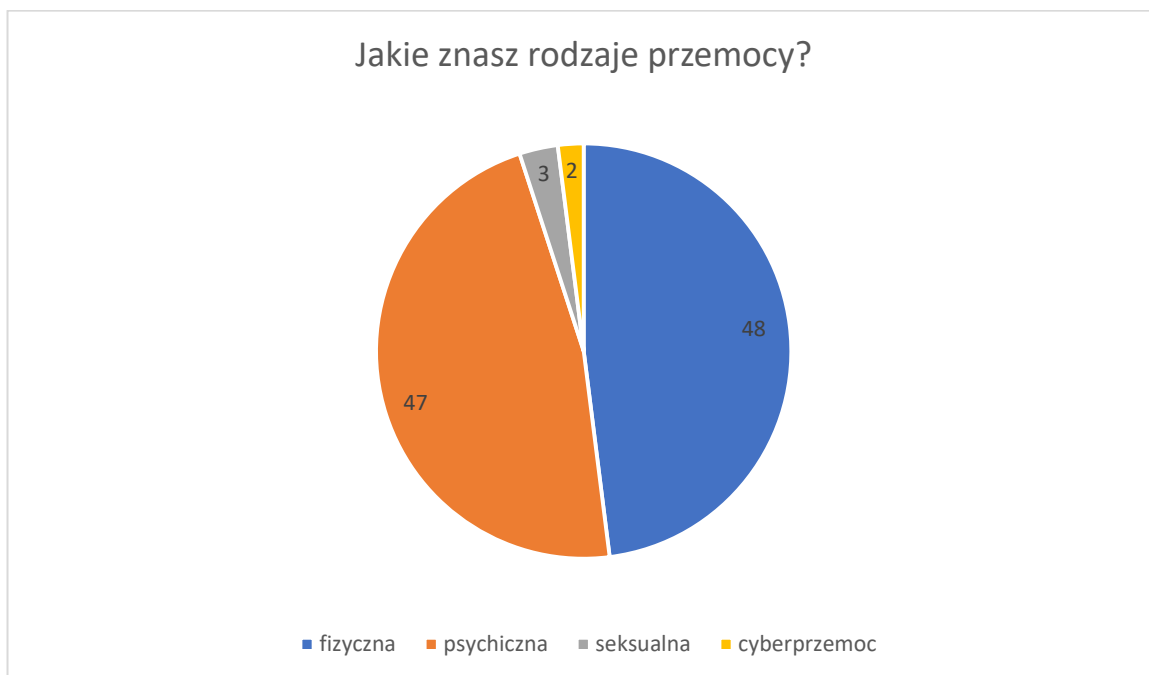
Rozdział IV – Wyniki badań wśród uczniów.

Wykres 23. Wiedza na temat przemocy w rodzinie: „ Czy wiesz czym jest przemoc w rodzinie? Jeżeli tak, napisz własnymi słowami czym jest przemoc w rodzinie”.

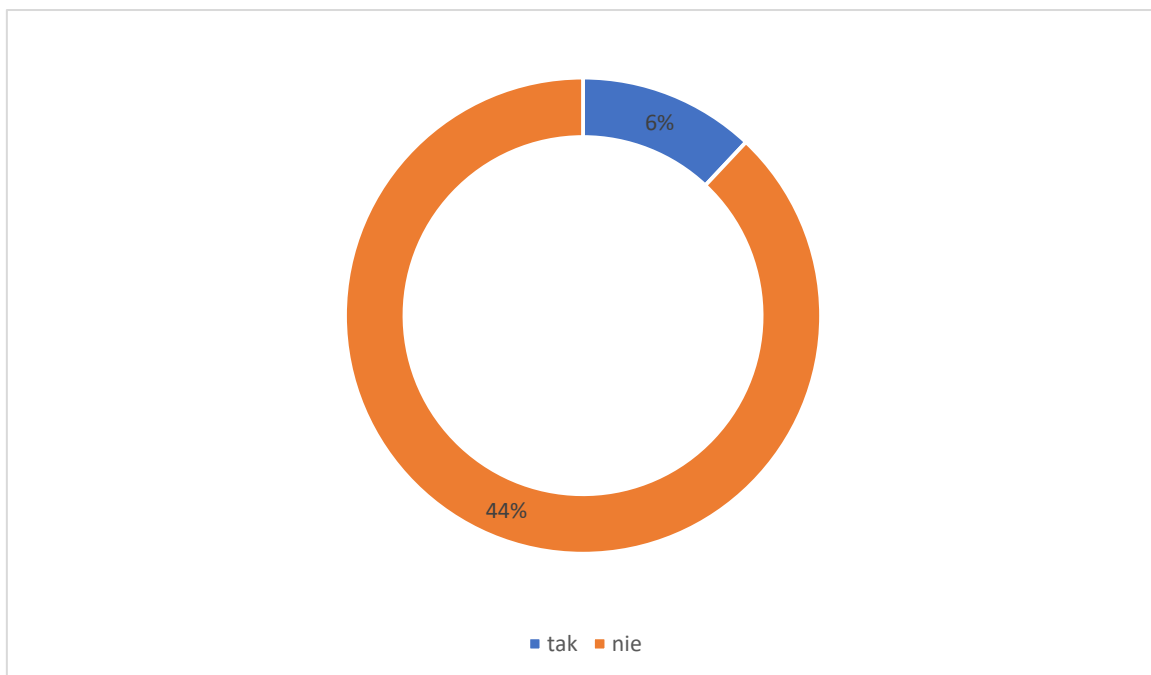
Z wykresu 23 wynika, że 49 osób badanych wiedzą czym jest przemoc w rodzinie. 1 osoba wskazała, że nie ma świadomości na czym polega zjawisko przemocy w rodzinie. Osoby udzielające twierdzącej odpowiedzi na to pytanie wskazały szeroki wachlarz rodzajów przemocy, m.in. bicie dzieci; przemoc słowna i fizyczna nad dziećmi i dorosłymi; znęcanie fizyczne i psychiczne nad członkiem rodziny, bicie pasem i kablem; rodzice znęcają się nad dzieckiem, podpalają dzieci, biją i wyzywają; wykorzystywanie seksualne dzieci i dorosłych; dręczenie, krytykowanie.

Wykres 24. Rodzaje przemocy.

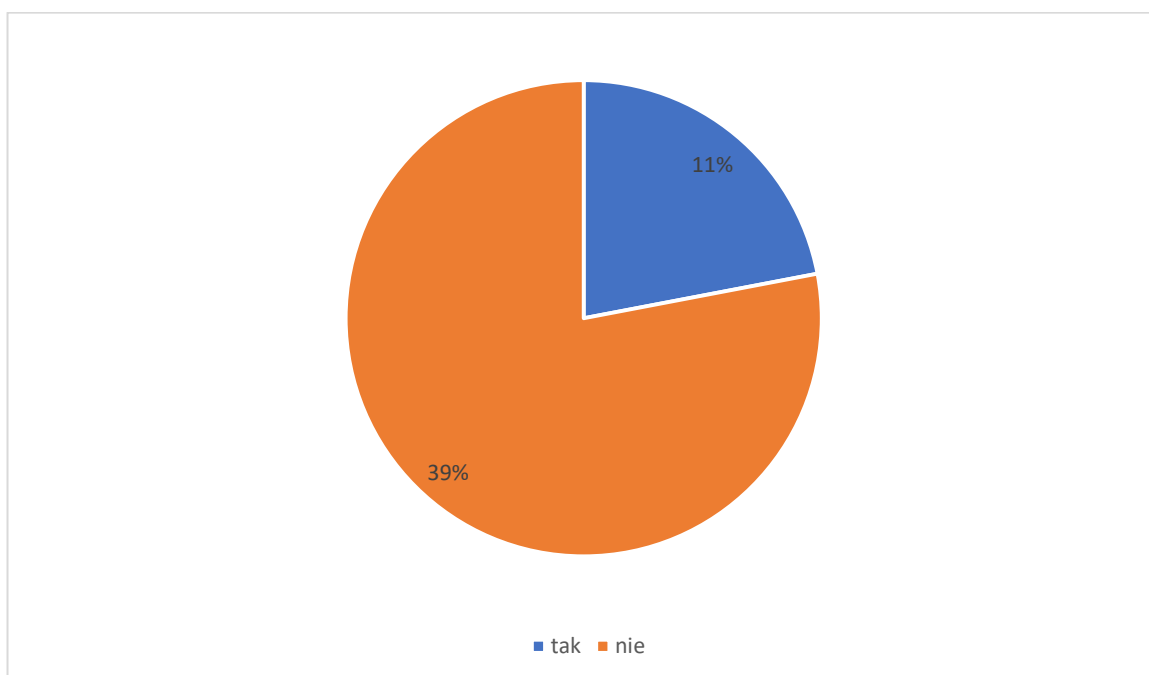
Najczęściej podawaną odpowiedzią na zadane pytanie była przemoc fizyczna (48 osób) i psychiczna (47 osób). 3 osoby wskazały również przemoc seksualną, a 2 osoby cyberprzemoc. Pytanie było pytaniem otwartym.

Wykres 25. Czy uważasz, że w niektórych sytuacjach warto użyć przemocy?

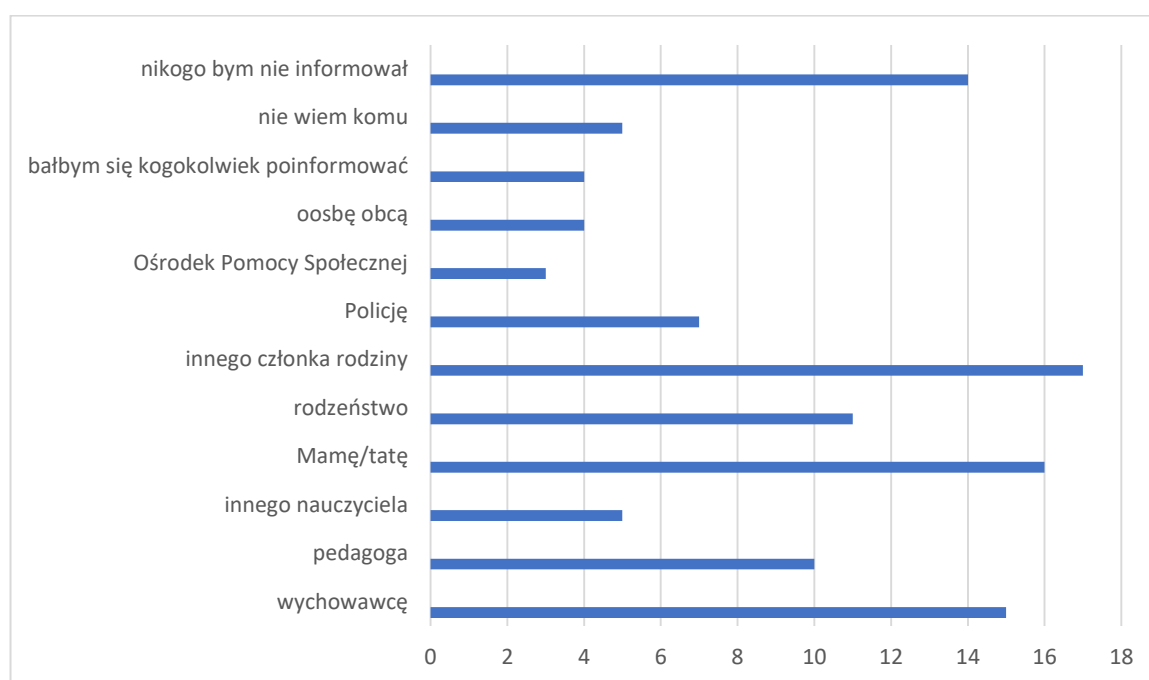
44% badanych osób udzieliło odpowiedzi, że nie ma sytuacji w których warto użyć przemocy, a 6 % badanych udzieliło twierdzącej odpowiedzi.

Wykres 26. Czy znasz kogoś ze swoich kolegów lub koleżanek, którzy są ofiarami przemocy w rodzinie / podejrzewasz, że mogą być ofiarami przemocy w rodzinie?

39% badanych osób udzieliło odpowiedzi, że nie zna nikogo doświadczającego przemocy domowej, natomiast 11% stwierdziło, że zna koleżanki i kolegów którzy są ofiarami przemocy w rodzinie.

Wykres 27. Kogo byś poinformował/a gdybyś doznawał przemocy w rodzinie?

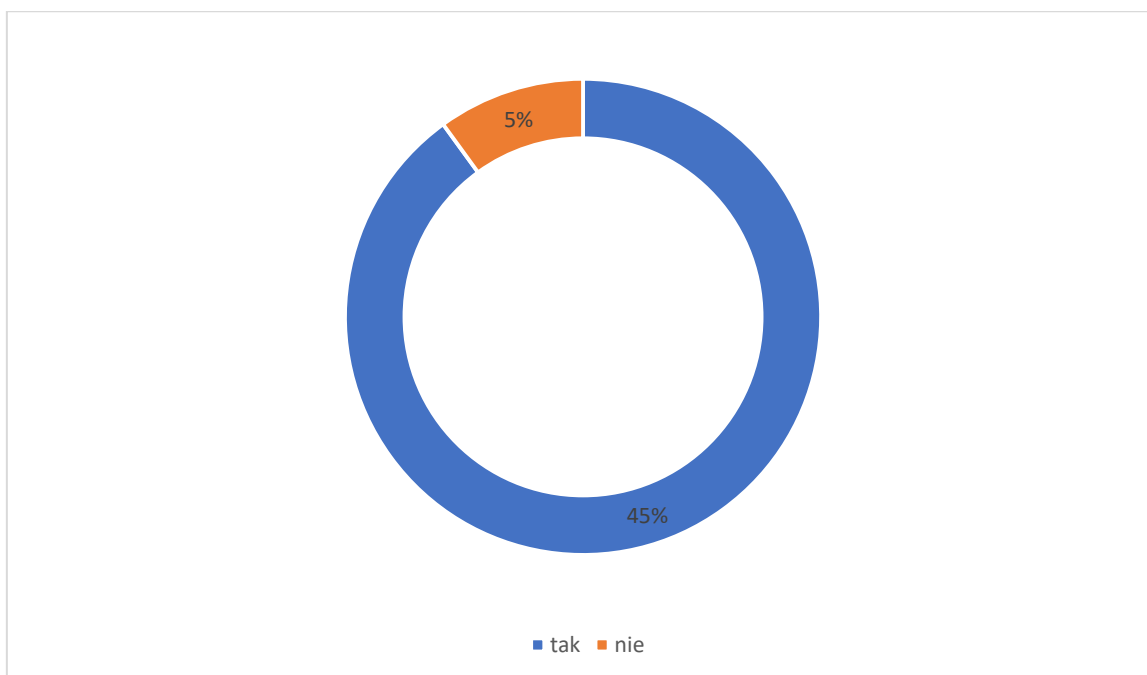

Wykres 27 przedstawia, że dzieci i młodzież o doznawaniu przemocy w rodzinie najchętniej poinformowałyby:

- Innego członka rodziny np.: babcię, dziadka, ciocię, wujka – 17 osób;
- Mamę/Tatę – 16 osób;
- Wychowawcę – 15 osób;
- Nikogo bym nie informował – 14 osób.

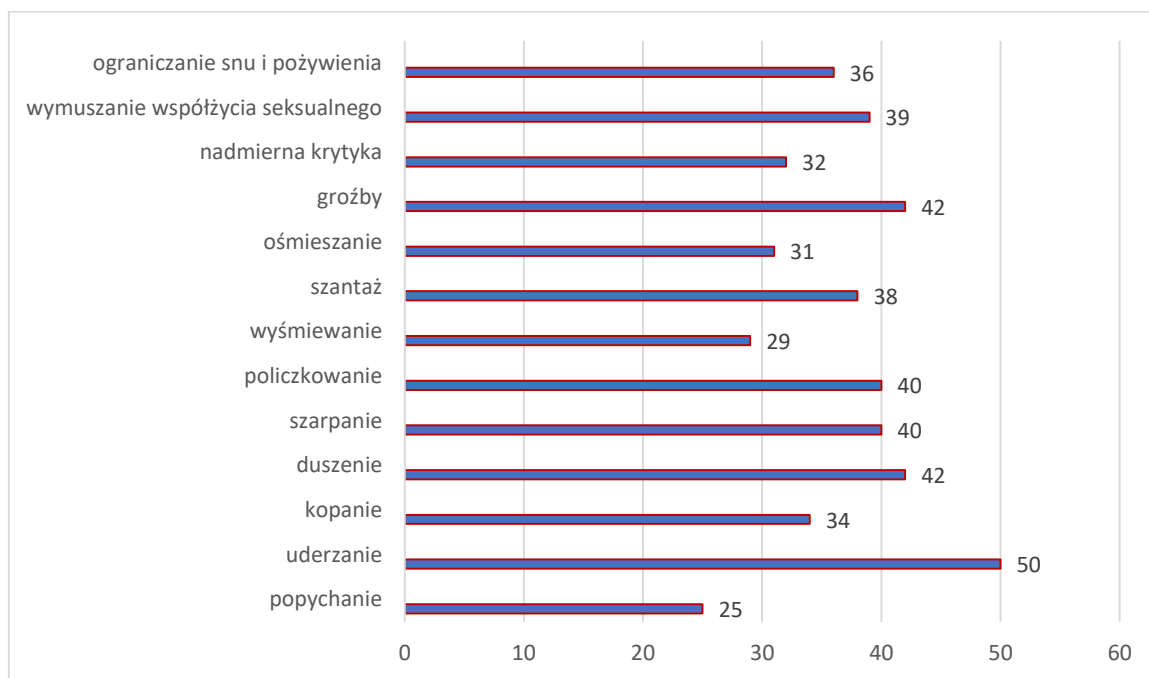
W dalszej kolejności zaufaniem obdarzyłyby rodzeństwo – 11 osób, pedagoga – 10 osób. 7 osób wskazało policję, a 6 osób wyraziło strach przed poinformowaniem kogokolwiek. Po 5 osób wskazało, że informuje innego nauczyciela oraz, że nie wie komu mógłby zgłosić taką sytuację. 3 badanych wskazało Ośrodek Pomocy Społecznej jako instytucję, której zgłosiłoby zdarzenia, a 2 osoby wskazały, że poinformowałyby osobę obcą. Pytanie było pytaniem zamkniętym wielokrotnego wyboru.

Wykres 28. Czy uważasz, że należałoby poinformować kogoś z dorosłych, gdyby ktoś z Twoich bliskich doznawał przemocy w rodzinie?

Wykres 28 prezentuje stanowisko badanych, wobec informowania dorosłych o przemocy wobec bliskich/przyjaciół w rodzinie. 45 osób uważa, że poinformowałiby kogoś z dorosłych, gdyby ktoś z ich bliskich doznawał przemocy w rodzinie, natomiast 5 osób nie zrobiłoby tego.

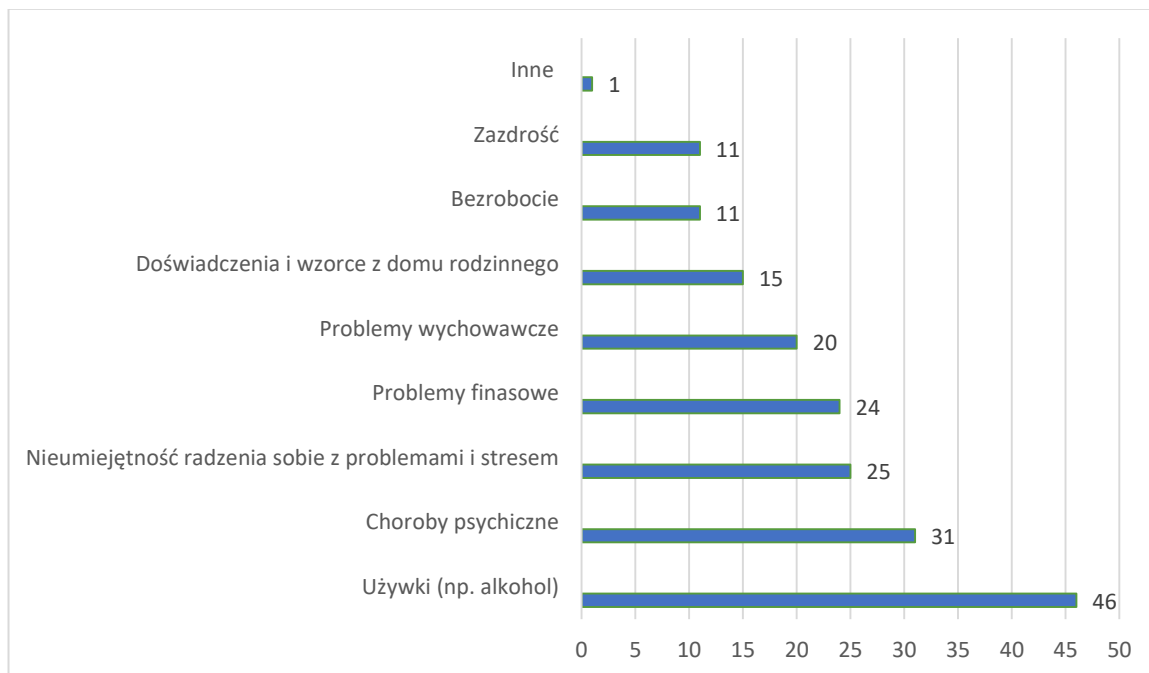
Wykres 29. Uczniowie badani zostali w ankiecie zapytani o wskazanie twierdzeń czym jest przemoc w rodzinie? Pytanie zamknięte wielokrotnego wyboru.

Wykres 29 przedstawia, że dzieci i młodzież uważają za przemoc w rodzinie głównie to:

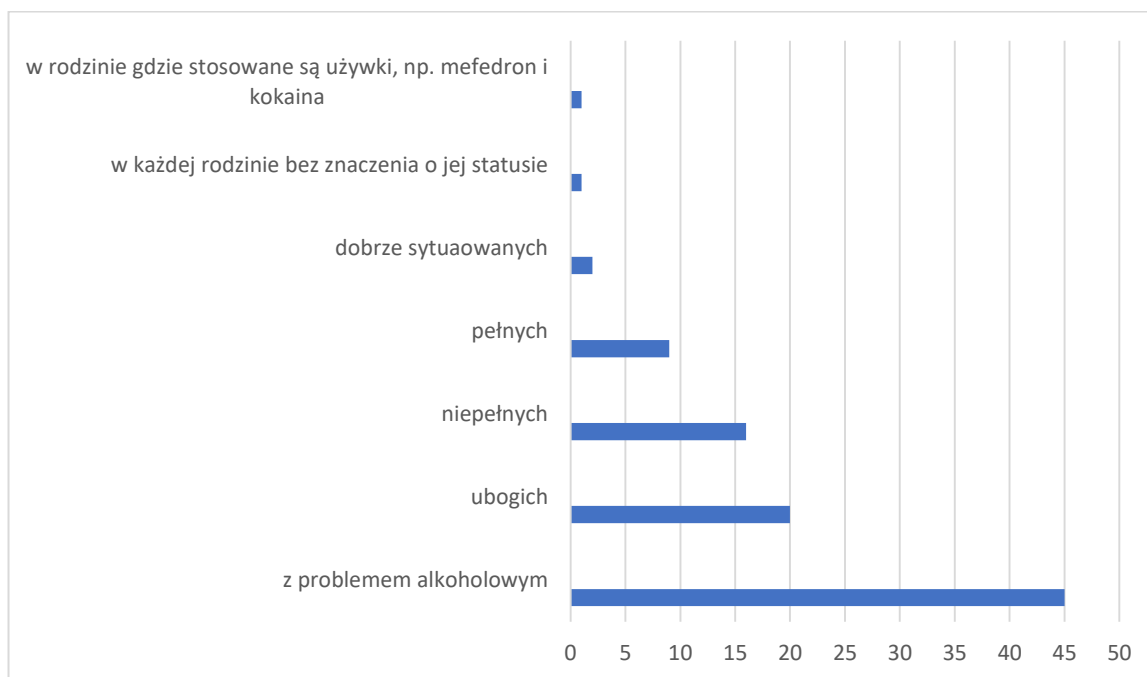
- Uderzanie – 50 osób
- Duszenie i groźenie – po 42 osoby
- Szarpanie i policzkowanie – po 40 osób
- Wymuszanie współżycia seksualnego – 39 osób
- Szantaż – 38 osób
- Ograniczanie snu i pożywienia – 36 osób
- Kopanie – 34 osoby
- Nadmierna krytyka – 32 osoby
- Ośmieszanie – 31 osób
- Wyśmiewanie – 29 osób
- Popychanie – 25 osób.

Wykres 30. Co Twoim zdaniem jest najczęstszą przyczyną przemocy w rodzinie?

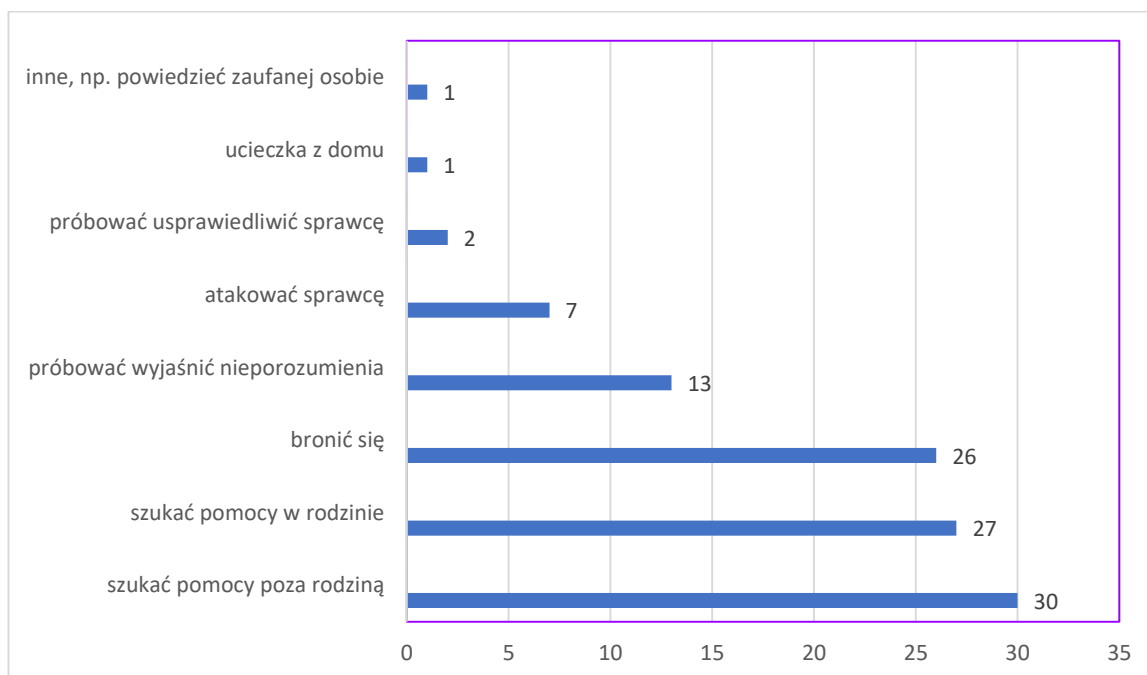
Według badanych osób najczęstszą przyczyną przemocy w rodzinie są używki (46 osób), następnie choroby psychiczne (31 osób) oraz nieumiejętność radzenia sobie z problemami i stresem (25 osób). 1 badana osoba wskazała, że przyczyną przemocy w rodzinie jest to, że dziadkowie bili swoje dzieci. Pytanie było pytaniem zamkniętym wielokrotnego wyboru.

Wykres 31. W jakich rodzinach Twoim zdaniem najczęściej występuje przemoc?

Według badanej młodzieży najczęściej przemoc występuje w rodzinach z problemem alkoholowym (46 osób), w rodzinach ubogich (20 osób), w rodzinach niepełnych (16 osób), w rodzinach pełnych (9 osób) oraz w rodzinach dobrze sytuowanych (2 osoby). Młodzież wskazała również, że do przemocy dochodzi w każdej rodzinie oraz w rodzinie gdzie używkami są **mefedron i kokaina**. Pytanie było pytaniem zamkniętym wielokrotnego wyboru.

Wykres 32. Jak Twoim zdaniem powinna zachować się Ofiara przemocy w rodzinie?

Według badanej młodzieży Ofiara przemocy w rodzinie powinna szukać pomocy poza rodziną (30 osób), 27 osób twierdzi, że szukać pomocy w rodzinie, 26 osób twierdzi, że powinna się bronić, a 13 osób wskazało, że należy próbować wyjaśnić nieporozumienia. 7 osób wskazało, że należy atakować sprawcę, 2 osoby próbowałyby usprawiedliwiać sprawcę, a po 1 osobie wskazało na ucieczkę z domu oraz powiedzieć o wszystkim zaufanej osobie. Pytanie było pytaniem zamkniętym wielokrotnego wyboru.

Podsumowanie

W podsumowaniu badań przeprowadzonych w Gminie Przelewice można wyróżnić zasadnicze problemy, jakie pojawiły się w wypowiedziach dorosłych mieszkańców oraz dzieci na temat przemocy, w tym przemocy w rodzinie. W drugiej części podsumowania przedstawiono opinie respondentów na temat prowadzonych działań oraz ocenę współpracy interdyscyplinarnej mającej na celu przeciwdziałanie przemocy.

1. Charakterystyka problemu przemocy, w tym przemocy w rodzinie.

a) Największy odsetek badanych mieszkańców Gminy Przelewice deklaruje, że najczęstszą przyczyną przemocy w rodzinie są używki (np. alkohol), nieumiejętność radzenia sobie z problemami i stresem oraz problemy finansowe. W badaniu uczniów uzyskano zbliżone wyniki.

b) Największy odsetek badanych mieszkańców Gminy Przelewice deklaruje, że nie zna żadnej rodziny (51%), w której występuje przemoc fizyczna, ale słyszeli o takich przypadkach. Mniejszy odsetek badanych mieszkańców deklaruje, że zna przynajmniej jedną rodzinę, w której występuje przemoc fizyczna (12%). Niezależnie od formy przemocy, według badanych mieszkańców, grupą najbardziej zagrożoną jej doświadczaniem są kobiety (64%). Przemoc dotyka stosunkowo często dzieci w wieku szkolnym oraz młodzież (26%), a także osoby starsze.

c) Badanie uczniów również wykazało, że najbardziej rozpowszechniona jest przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna oraz cyberprzemoc. Podobnie, jak miało to miejsce w badaniu dorosłych mieszkańców, wśród ofiar przemocy dominują kobiety. Przemoc dotyka ponadto stosunkowo często dzieci w wieku szkolnym oraz osoby starsze.

d) Największy odsetek badanych mieszkańców Gminy Przelewice deklaruje, że w sytuacji bycia świadkiem przemocy zawiadamiali odpowiednie służby. Następnie respondenci przekazaliby osobie doznającej przemocy informacje o możliwości uzyskania pomocy. 44 osób badanych wskazało na wysłuchanie osoby doznającej przemocy. Należy podkreślić, że wśród badanych były również osoby, które nie interweniowałyby. Odpowiedziało w ten sposób 4 osoby badane.

e) Najwięcej badanych mieszkańców Gminy Przelewice (70 osób) wskazało, że w sytuacji bycia świadkiem przemocy zawiadomiliby odpowiednie służby. Uczniowie najczęściej odpowiadali, że poprosiliby o pomoc rodzinę.

2. Opinie respondentów na temat prowadzonych działań oraz współpracy interdyscyplinarnej.

a. Badani mieszkańcy zostali poproszeni o wskazanie najbardziej oczekiwanych przez nich działań zapytano jakie ich zdaniem należałoby podjąć w gminie w celu skuteczniejszego przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie. Ważnym stwierdzeniem ankietowanych jest zauważalność zbyt niskich kar dla sprawców przemocy domowej, stwierdzili również, że należy stworzyć miejsca chronione, umożliwić ofiarom uczestnictwo w grupach wsparcia, a także:

- organizować kampanie i akcje społeczno-informacyjne m.in. w mediach społecznościowych dotyczące przemocy domowej oraz inicjowanie działań w zakresie zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii;
- docierać do osób poszkodowanych, które boją się, aby oprawcy się o tym nie dowiedzieli;
- nagłośnienie zjawiska przemocy i większa pomoc rodzinom i osobom starszym będącym pod opieką rodziny;
- częste odwiedziny służb interwencyjnych w domach gdzie podejrzewa się przemoc;
- organizować warsztaty profilaktyczne dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych;
- większe zainteresowanie ze strony odpowiednich służb.

b. Większość badanych mieszkańców (40%) pozytywnie ocenia prowadzone działania mające na celu przeciwdziałanie przemocy. Najbardziej skutecznymi działaniami, w ocenie badanych, są: grupy wsparcia dla osób doznających przemocy, kara pozbawienia wolności dla sprawców przemocy, organizowanie dodatkowych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży, udzielanie konsultacji prawnych, zakaz zbliżania się do osoby pokrzywdzonej oraz opuszczenie lokalu mieszkalnego. Wśród działań, które należałoby podjąć, by przeciwdziałanie przemocy było bardziej skuteczne, największy odsetek badanych wskazywał na potrzebę zwiększenia bezpieczeństwa osób poszkodowanych, systematyczne podnoszenie kompetencji przedstawicieli służb, zwiększenie dostępności różnych form pomocy dla osób

doznających przemocy oraz przyspieszenie realizacji działań pomocowych i interwencyjnych.

c. Większa połowa mieszkańców Gminy Przelewice (64%) słyszała o Zespole Interdyscyplinarnym w Gminie Przelewice, niestety 36% nie jest świadoma, że w/w Zespół działa na terenie ich gminy.

d. 47% badanych mieszkańców uważa, że na terenie Gminy Przelewice ofiary przemocy domowej mogą liczyć na pomoc instytucji. 3% mieszkańców wskazało na odpowiedź negatywną – zdecydowanie nie.

REKOMENDACJE

Zakres **zadań z obszaru profilaktyki i promocji zdrowia**, w tym również obszaru przeciwdziałania przemocy, ich realizatorzy oraz źródła finansowania na szczeblu ogólnokrajowym, wskazane są przede wszystkim przez ustawodawcę. Wyznaczają one politykę wobec poszczególnych problemów społecznych na szczeblu krajowym, regionalnym oraz lokalnym, a zadania w nich wskazane uwzględniane są w narodowych i krajowych programach profilaktyki, z których najszerszym jest Narodowy Program Zdrowia.

Działania z zakresu **profilaktyki na szczeblu lokalnym** realizowane są poprzez gminne programy przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Głównym źródłem finansowania działań jest budżet jednostki samorządowej. Dodatkowo gminy mogą ubiegać się o środki z innych źródeł: z urzędów centralnych, urzędów marszałkowskich, urzędów wojewódzkich, starostw powiatowych, projektów unijnych czy też w formie darowizn od prywatnych osób czy przedsiębiorców.

Na poziomie lokalnym do realizacji zadań z zakresu profilaktyki uprawnione są również organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia), specjalistyczne placówki opiekuńczo-wychowawcze (światlice), poradnie profilaktyki i terapii uzależnień, organizacje kościelne czy też grupy samopomocowe.

Profilaktyka zachowań ryzykownych oraz udzielanie pomocy uczniom dotkniętym problemem przemocy wpisane są także w zadania **placówek systemu oświaty**, w tym w szczególności w zadania szkół i poradni psychologiczno-pedagogicznych.

Wśród działań rekomendowanych do realizacji w 2024 roku oraz latach późniejszych należy wskazać:

1. Organizowanie dla ogółu mieszkańców warsztatów, których celem będzie zapobieganie i przeciwdziałanie przemocy domowej, poprzez ukazanie sposobów komunikowania się z osobą stosującą przemoc, naukę asertywnych form radzenia sobie z osobą agresywną oraz poprzez wskazanie innych możliwości, które mogą pomóc osobom doznającym przemocy. Zaleca się, aby podczas warsztatów mieszkańcy zostali zapoznani ze sposobami reagowania w przypadku znajomości osób doświadczających przemocy. Tego rodzaju działania skierowane do całej społeczności lokalnej mogą mieć pozytywny wpływ na przełamywanie tzw. „zmowy milczenia” dotyczącej przemocy domowej, a także mogą wpływać na podniesienie świadomości mieszkańców w zakresie identyfikacji form przemocy. Tego rodzaju warsztaty powinny mieć charakter edukacyjny oraz prewencyjny.

2. Biorąc pod uwagę możliwą niechęć części mieszkańców do bezpośredniego uczestnictwa we wskazanych wyżej działaniach edukacyjnych, skuteczną formą edukacji będzie prowadzenie społecznych/kampanii podnoszących świadomość mieszkańców Gminy w zakresie kwestii usprawiedliwiania stosowania przemocy. Należy realizować lokalne kampanie społeczne, które będą obalać mity i stereotypy na temat przemocy domowej, a także będą opisywać mechanizmy przemocy i podkreślać ich społeczną szkodliwość.
3. Należy kreować środowisko wolne od przemocy wobec dzieci, w szczególności poprzez zwiększenie świadomości dorosłych mieszkańców na temat negatywnych konsekwencji stosowania przemocy w procesie wychowania, przy jednoczesnej edukacji w zakresie innych skutecznych i bezpiecznych dla rozwoju dziecka metod wychowawczych, poprzez warsztaty i zajęcia organizowane dla rodziców.
4. Prowadzenie w placówkach opieki zdrowotnej wstępnej diagnozy zjawiska przemocy domowej u nowych pacjentów.
5. Rekomenduje się prowadzenie działań edukacyjnych, skierowanych do osób zaangażowanych w lokalny system wsparcia, w celu zwiększenia skuteczności ich działań. Pomocne będzie również prowadzenie interdyscyplinarnych spotkań, konferencji lub szkoleń, na których obecni będą przedstawiciele wszystkich instytucji. Ponadto konieczne jest systematyczne podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli instytucji realizujących działania zapobiegawcze tego typu problemom, m.in. w zakresie zasad podejmowania interwencji w przypadku przemocy domowej.
6. Konieczne jest upowszechnianie informacji wśród lokalnej społeczności o miejscach, w których świadczona jest pomoc medyczna, psychologiczna, prawna, socjalna oraz zawodowa osobom dotkniętym przemocą. Obecnie najbardziej rozpowszechnionym źródłem informacji jest internet, dlatego warto tego rodzaju działania podejmować za pośrednictwem strony internetowej Urzędu Gminy, Ośrodka Pomocy Społecznej czy innych podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy na terenie Gminy.
7. Dobrą praktyką będzie tworzenie, wspieranie i finansowanie miejsc pomocy dorosłym i dzieciom oferujących kompleksową pomoc: psychologiczną, terapeutyczną, socjoterapeutyczną, socjalną w przypadku doświadczenia przemocy domowej (np. punkty konsultacyjne, grupy samopomocowe), a także popularyzowanie ich działalności.
8. Niezbędnym elementem przeciwdziałania przemocy będzie również podejmowanie stałych działań monitoringowych wskazujących na obecną skalę problemu. W tym celu konieczne jest prowadzenie statystyk przez podmioty zaangażowane w rozwiązywanie problemów

społecznych, prowadzenie diagnoz lokalnych oraz ewaluację prowadzonych działań i programów.

9. W zakresie kreowania pożądanych postaw wśród młodych mieszkańców Gminy konieczne jest prowadzenie zajęć z zakresu problematyki przemocy przez psychologów, socjoterapeutów, pedagogów i innych specjalistów. Obszar tematyczny oprócz konsekwencji stosowania przemocy, powinien zawierać również treści na temat szerokiego spektrum rodzajów przemocy. Zaleca się także stosowanie różnych technik i metod, które będą w atrakcyjny i aktywny sposób przekazywały informacje.
10. Prowadzenie działań profilaktycznych w szkołach powinno obejmować dystrybucję materiałów edukacyjnych, w tym również wśród rodziców i opiekunów, którzy powinni zostać poinformowani o podejściu szkoły do przemocy, rozwiązań i procedur w tym zakresie oraz możliwych działaniach, które należy podjąć, gdy dziecko doświadcza tego problemu.
11. Prowadzenie zajęć integracyjnych dla dzieci i młodzieży mających na celu budowanie więzi pomiędzy uczniami oraz poczucia bezpieczeństwa i zaufania, co stanowi czynnik chroniący.
12. Niezbędne jest prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych w klasach w obszarze doskonalenia umiejętności radzenia sobie ze stresem, wzmacniania poczucia własnej wartości, rozwijania umiejętności asertywnego zachowania się, a także podnoszenia ich wiedzy na temat możliwych form pomocy w przypadku doświadczania przemocy zarówno w szkole, jak i w domu oraz sposobów reagowania, jeśli będą świadkiem agresji.
13. Działaniem o potwierdzonej, wysokiej skuteczności będzie kontynuowanie realizacji programów rekomendowanych obejmujących zagadnienia związane z zapobieganiem zachowaniom ryzykownym i problemom młodzieży, w tym ograniczanie natężenia przemocy rówieśniczej.
14. Zaleca się wprowadzenie programów rówieśniczych w postaci koleżeńskiej pomocy w nauce, rówieśniczych doradców czy mediatorów. Program wsparcia rówieśniczego opiera się na założeniu, że w wieku dojrzewania rówieśnicy wywierają na siebie nawzajem silny wpływ, a pozytywne relacje rówieśnicze mogą zostać wykorzystane w organizowaniu konstruktywnych działań pomocowych na terenie szkoły.
15. Dbanie o pozytywny klimat szkoły zwłaszcza relacje społeczne – zarówno pomiędzy nauczycielami, a uczniami, jak i personelem szkoły, a rodzicami. Tego rodzaju zadanie może być realizowane poprzez organizację spotkań, wspólnych wycieczek i wyjazdów integracyjnych, czy też podejmowanie wspólnych inicjatyw.

16. Warto prowadzić również szkolenia dla nauczycieli, które będą rozwijały u nich kompetencje kierowania klasą oraz umiejętności właściwego reagowania na niekorzystne zachowania uczniów, wzmocnienia pożądanych zachowań i formułowania oczekiwań wobec uczniów.
17. Zalecanym działaniem jest również utrzymanie działalności placówki wsparcia dziennego, która odgrywają istotną rolę w systemie pomocy zwłaszcza dla dzieci z rodzin z problemem przemocy oraz zwiększenie dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, poprzez rozwój miejsc spotkań dla dzieci i młodzieży, w tym placówek kulturalnych i obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie Gminy, a także wzbogacenie oferty edukacyjno-wychowawczej.
18. Organizowanie i finansowanie dla przedstawicieli placówek pracujących z dziećmi i młodzieżą szkoleń, obejmujących zagadnienia dotyczące skutecznych strategii profilaktycznych oraz podnoszące ich kompetencje w zakresie realizacji warsztatów i zajęć profilaktycznych.
19. Wprowadzenie standardów ochrony dzieci, w postaci odpowiednich procedur interwencyjnych w placówkach szkolnych i wychowawczych oraz szkolenia kadry pedagogicznej w zakresie zgłaszania przypadków przemocy.
20. Profilaktyka krzywdzenia na tle seksualnym adresowana w szczególności do dziewcząt z uwagi na to, że są one bardziej narażone na różne formy wykorzystywania seksualnego. Powinna ona obejmować w szczególności kwestie takie jak: prawidłowe nazewnictwo związane z seksualnością, decydowanie o własnym ciele, umiejętności związane z opuszczaniem niebezpiecznych sytuacji oraz z odmawianiem kontaktu, a także powiadamianie o wykorzystywaniu, jeżeli dojdzie do takiej sytuacji. W przypadku przemocy seksualnej między rówieśnikami, istotne jest uświadamianie młodym osobom, gdzie kończy się granica pomiędzy żartami, a napastowaniem seksualnym.
21. Zaleca się większe zaangażowanie członków GKRPA w działania skierowane na rozwiązywanie problemów związanych z przemocą domową. Ważną kwestią w przeciwdziałaniu przemocy domowej jest zaangażowanie i skuteczność podejmowanych działań. Z doświadczenia wynika, że występuje korelacja stosowania przemocy i problemów alkoholowych. Z analizy badania wynika, że działania Gminnej Komisji w sposób niewystarczający wpływają na poprawę sytuacji rodzin uwikłanych w przemoc domową. Rekomenduje się więc zwiększenie udziału przedstawicieli GKRPA w celu poprawy sytuacji osób doznających przemocy. W związku z powyższym rekomenduje się: organizowanie i finansowanie szkoleń i warsztatów przygotowujących do kontaktu z członkami rodzin z problemem alkoholowym, w których dochodzi do przemocy, w szczególności motywowania klientów do zmiany mającej na celu poprawę sytuacji w rodzinie i zatrzymanie przemocy;

przygotowanie i upowszechnianie informacji nt. lokalnej oferty pomocy dla członków rodzin z problemem przemocy, w szczególności z problemem alkoholowym (np. ulotki, informatory, strony internetowe, ogłoszenia w mediach lokalnych); organizowanie kampanii, spotkań zarówno z dorosłymi jak i dziećmi podczas których poruszane będą kwestie wszelkiego rodzaju uzależnień oraz sposobu leczenia; podejmowanie wszelkich możliwych działań profilaktycznych związanych z nadużywaniem alkoholu wśród mieszkańców Gminy Przelewice; tworzenie i wspieranie działalności grup samopomocowych (w tym grup wsparcia) dla osób doznających przemocy w rodzinie z występującym problemem alkoholowym.

Celem opracowania diagnozy jest identyfikacja i ukazanie problemów społecznych, w tym przede wszystkim problemów zjawiska przemocy, które występują na terenie Gminy Przelewice oraz podjęcie próby wskazania metod ich rozwiązania, zgodnie z możliwościami jakie wynikają z zadań nałożonych na samorząd. Odpowiednio przygotowane i wdrażane działania powinny doprowadzić do rozwiązania kluczowych problemów związanych z przemocą na terenie naszej Gminy.

KWESTIONARIUSZ ANKIETY NR 1

Ankieta, którą zgodził/a się Pan/i wypełnić jest anonimowa i będzie wykorzystana jedynie w celu badawczym. Proszę o zaznaczanie szczerych odpowiedzi.

1. Co Pana/Pani zdaniem jest najczęstszą przyczyną przemocy w rodzinie?

problemy finansowe
bezrobocie
używkami (np. alkohol, narkotyki, itp.)
choroby psychiczne
zazdrość
problemy wychowawcze
nieumiejętność radzenia sobie z problemami i stresem
doświadczenia i wzorce z domu rodzinnego
nie mam zdania.

2. W jakich rodzinach Pana/Pani zdaniem najczęściej występuje przemoc?

pełnych
niepełnych
wielodzietnych
wielopokoleniowych
rodzinach mających poważne problemy materialne
rodzinach mających poważny problem z wychowywaniem dzieci
rodzinach, których członkowie mają problemy z nadużywaniem alkoholu
rodzinach, których rodzice wynieśli doświadczeni i wzorce z domu rodzinnego.

3. Kto według Pana/Pani najczęściej jest ofiarą przemocy w rodzinie?

kobiety
mężczyźni
dzieci/młodzież
osoby starsze
osoby z zaburzeniami psychicznymi
osoby z niepełnosprawnościami/długotrwale chore.

4. Kto według Pana/Pani najczęściej jest sprawcą przemocy w rodzinie?

kobiety
mężczyźni
dzieci/młodzież

osoby starsze
osoby z zaburzeniami psychicznymi
osoby z niepełnosprawnościami/długotrwale chore.

5. Czy zna Pan/i w swoim otoczeniu kogoś, kto jest osobą doznającą przemocy domowej?

Można udzielić jednej odpowiedzi.

tak, jedną osobę
tak, kilka osób (do 10)
tak, wiele osób (powyżej 10 osób)
trudno powiedzieć
nie znam takich osób.

6. Kim jest osoba, która doświadcza przemocy domowej?

Można zaznaczyć kilka odpowiedzi.

dzieckiem do 18 roku życia
osobą dorosłą mającą 18-60 lat
osobą starszą, powyżej 60 roku życia.

7. Jak często, w okresie ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy w swoim domu?

Można udzielić jednej odpowiedzi.

1 raz
2-10 razy
11-20 razy
więcej niż 20 razy
trudno powiedzieć
nie doświadczyłem/am przemocy.

8. Jak często w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosował/a Pan/i przemoc wobec członka swojej rodziny?

Można udzielić jednej odpowiedzi.

1 raz
2-10 razy
11-20 razy
więcej niż 20 razy
trudno powiedzieć
nie doświadczyłem/am przemocy.

9. Czy był/była Pan/Pani świadkiem przemocy domowej?

tak
nie.

10. Jakie działania podjąłby Pan/ podjęłaby Pani w sytuacji bycia świadkiem przemocy w rodzinie?

(proszę o zaznaczenie maksymalnie trzech wybranych odpowiedzi)

brak interwencji

wysłuchanie osoby doznającej przemocy

przekazanie osobie doznającej przemocy informacji o możliwości uzyskania pomocy

rozmowa z osobami z najbliższego otoczenia osoby doznającej przemocy

rozmowa z osobą stosującą przemoc

zawiadomienie odpowiednich służb

inne (jakie?)

11. Czy Pana/i zdaniem przemoc domowa jest przestępstwem?

tak

nie

nie wiem

12. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) może być metodą wychowawczą, która:

Można udzielić jednej odpowiedzi.

może być stosowana za każdym razem, gdy rodzic uzna, że może być skuteczna

zasadniczo nie powinna być stosowana, ale są sytuacje, kiedy jest konieczna

nigdy nie powinna być stosowana

trudno powiedzieć.

13. Czy postrzega Pan/i przemoc domową jako znaczny problem występujący na terenie Gminy?

Można udzielić jednej odpowiedzi.

tak

nie

nie wiem

14. Jakie działania według Pana/i byłyby najskuteczniejsze wobec osób doznających przemocy domowej?

(Można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- zwiększenie dostępności do poradnictwa prawnego, socjalnego, terapeutycznego

- umożliwienie uczestnictwa w grupach wsparcia

- organizowanie ogólnodostępnych akcji społecznych

- tworzenie placówek specjalizujących się w pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej
- izolowanie osób stosujących przemoc od osób jej doświadczających
- zapewnienie schronienia osobom doznającym przemocy domowej
- inne, jakie?.....
- nie wiem

15. Poniżej wymieniono różne formy działań profilaktycznych. Które z nich według Pana/i przyniosą najlepsze efekty, jeśli chodzi o zapobieganie przemocy domowej?

(Można zaznaczyć kilka odpowiedzi).

- warsztaty profilaktyczne dla dzieci
- warsztaty profilaktyczne dla osób dorosłych
- wykłady/pogadanki
- akcje informacyjne za pośrednictwem ulotek, plakatów, broszur, itp.
- festyny/imprezy/pikniki profilaktyczne
- kampanie lub informacje w mediach społecznościowych
- inne, jakie?

16. Czy słyszał/a Pan/Pani o Zespole Interdyscyplinarnym w gminie Przelewice?

- tak
- nie.

17. Czy uważa Pan/Pani, że na terenie Gminy Przelewice ofiary przemocy domowej mogą liczyć na pomoc instytucji?

- zdecydowanie nie
- nie
- tak
- zdecydowanie tak
- nie wiem/trudno powiedzieć.

Metryczka**Płeć:**

kobieta

mężczyzna

Wiek:**Wykształcenie:**

podstawowe

gimnazjalne

średnie lub pomaturalne

zawodowe

wyższe

Stan cywilny:

w związku małżeńskim

w związku nieformalnym

rozwódziona/a / w separacji

wdowiec/wdowa

kawaler/panna

KWESTIONARIUSZ ANKIETY NR 2

Ankieta, którą zgodziłeś się wypełnić jest anonimowa i będzie wykorzystana wyłącznie w celu naukowym. Dotyczy przemocy w rodzinie. Potrwa ok. 5 minut. Bardzo proszę o szczerą odpowiedź.

1. Czy wiesz czym jest przemoc ?

- Tak Nie

2. Czy wiesz czym jest przemoc w rodzinie?

- Tak Nie

Jeśli Tak, napisz własnymi słowami czym jest przemoc w rodzinie:

.....
.....
.....

3. Jakie znasz rodzaje przemocy ? Wymień te, które znasz:

.....
.....
.....

4. Czy uważasz, że w niektórych sytuacjach warto użyć przemocy ? (Np. gdy Twój brat/siostra nie chcą pomóc Ci w odrobieniu pracy domowej)

- Tak Nie

5. Czy znasz kogoś ze swoich kolegów lub koleżanek, którzy są ofiarami przemocy w rodzinie/podejrzewasz że mogą być ofiarami przemocy w rodzinie?

- Tak
 Nie

6. Kogo byś poinformował/a gdybyś doznawał przemocy w rodzinie?

- Wychowawcę
 Pedagoga
 Innego nauczyciel
 Mamę/Tatę
 Rodzeństwo
 Innego członka rodziny (np.: babcię, dziadka, ciocię, wujka)
 Policję
 Ośrodek Pomocy Społecznej
 Punkt Pomocy Dziecku i Rodzinie
 Osobę obcą
 Bałbym/bałabym się kogokolwiek poinformować
 Nie wiem komu mógłbym zgłosić taką sytuację
 Nikogo bym nie informował.

7. Czy uważasz, że należałoby poinformować kogoś z dorosłych, gdyby ktoś z Twoich bliskich (z rodziny lub znajomych) doznawał przemocy w rodzinie?

- Tak
- Nie

8. Zaznacz, co Twoim zdaniem jest przemocą w rodzinie:

- Popychanie
- Uderzanie
- Kopanie
- Duszenie
- Szarpanie
- Przypalanie ciała przedmiotami
- Policzkowanie
- Wyśmiewanie
- Szantaż
- Ośmieszanie
- Grożenie
- Nadmierna krytyka
- Wymuszanie współżycia seksualnego
- Ograniczanie snu i pożywienia.

9. Co Twoim zdaniem jest najczęstszą przyczyną przemocy w rodzinie?:

- problemy finansowe
- bezrobocie
- używki (np. alkohol, narkotyki, itp.)
- choroby psychiczne
- zazdrość
- problemy wychowawcze
- nieumiejętność radzenia sobie z problemami i stresem
- doświadczenia i wzorce z domu rodzinnego
- inne, jakie?

10. W jakich rodzinach Twoim zdaniem najczęściej występuje przemoc?

- pełnych
- niepełnych
- ubogich
- dobrze sytuowanych
- z problemem alkoholowym
- innych, jakich?

11. Jak Twoim zdaniem powinna zachować się Ofiara przemocy w rodzinie?

- próbować wyjaśnić nieporozumienia
- bronić się
- atakować sprawcę
- próbować usprawiedliwić sprawcę
- szukać pomocy w rodzinie
- szukać pomocy poza rodziną
- inaczej, jak?

Metryczka.

1. Płeć

o Kobieta

o Mężczyzna

2. Wiek: